

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΝΕΡΓΕΙΑΣ
ΝΟΤΙΟΑΝΑΤΟΛΙΚΗΣ ΕΥΡΩΠΗΣ

Ενεργειακές Τάσεις 2023-2024

Σειρά Μελετών ΙΕΝΕ για τις Τάσεις στον Ενεργειακό Τομέα

Μελέτη ΙΕΝΕ (Μ80)

Αθήνα, Μάιος 2024

ΣΕΙΡΑ ΜΕΛΕΤΩΝ ΙΕΝΕ ΓΙΑ ΤΙΣ ΤΑΣΕΙΣ ΣΤΟΝ ΕΝΕΡΓΕΙΑΚΟ ΤΟΜΕΑ

Ενεργειακές Τάσεις 2023-2024 (M80)

Αθήνα, Μάιος 2024

Εκπονήθηκε από το Τμήμα Ανάλυσης και Μελετών του ΙΕΝΕ

Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης (ΙΕΝΕ)

Αλεξάνδρου Σούτσου 3, 106 71 Αθήνα, Ελλάδα

Τηλ.: +0030 210 3628457, 3640278 fax: +0030 210 3646144

web: www.iene.gr, e-mail: secretariat@iene.gr

Copyright ©2024, Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης (ΙΕΝΕ)

Απαγορεύεται η ολική ή μερική αναδημοσίευση και γενικά η αναπαραγωγή αυτής της έκδοσης σε οποιαδήποτε μορφή και με οποιοδήποτε μέσο (ηλεκτρονικό, μηχανικό, ηχογραφικό ή άλλο), χωρίς έγγραφη άδεια του ΙΕΝΕ. Επιτρέπεται η χρήση επιμέρους υλικού της έκδοσης με αναφορά της πηγής.

Περιεχόμενα

Πρόλογος	4
1. Εισαγωγή.....	4
2. Καθίζηση της Ζήτησης Ενέργειας στην Ελλάδα τα Τελευταία Χρόνια	5
3. Μείωση της Ζήτησης Ηλεκτρικής Ενέργειας το 2023 και Αύξηση το Α' Τρίμηνο του 2024 σε Ετήσια Βάση	9
4. Υποχώρησαν οι Εισαγωγές και Αυξήθηκαν οι Εξαγωγές Ηλεκτρισμού το Α' Τρίμηνο του 2024 και Αντίθετη Πορεία το 2023 σε Ετήσια Βάση	10
5. Έντονη Διαφοροποίηση του Ηλεκτροπαραγωγικού Μίγματος το 2023 και το Α' Τρίμηνο του 2024 σε Ετήσια Βάση	12
6. Αυξημένες οι Εισαγωγές Φυσικού Αερίου το Α' Τρίμηνο του 2024 σε Ετήσια Βάση	15
7. Κατακόρυφη Πτώση των Τιμών Ηλεκτρισμού σε Ευρώπη και Ελλάδα	18
8. Πτωτική Πορεία των Τιμών Φυσικού Αερίου σε Ευρώπη και Ελλάδα	22
9. Έντονες Διακυμάνσεις στις Τιμές Αργού και Πετρελαϊκών Προϊόντων σε Ευρώπη και Ελλάδα.....	26
10. Συμπεράσματα.....	30
11. Τί Μπορούμε να Αναμένουμε το 2024	31
Πηγές	31

Πρόλογος

Τα τελευταία χρόνια, ο ενεργειακός τομέας της Ελλάδας έχει επηρεαστεί σημαντικά από την ενεργειακή και υγειονομική κρίση. Στο πλαίσιο παρακολούθησης των μεταβολών του εγχώριου ενεργειακού τομέα ανά κλάδο και καύσιμο, κρίθηκε απαραίτητη, από πλευράς Ινστιτούτου Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης (IENE), η έκδοση, δύο φορές τον χρόνο, μίας σχετικά σύντομης και περιεκτικής μελέτης, η οποία θα καταγράφει και θα επικεντρώνεται σε συγκεκριμένες ενεργειακές εξελίξεις και θα αναδεικνύει τις κυριαρχούσες τάσεις.

Πιο συγκεκριμένα, η μεταβολή στις τιμές ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου και πετρελαίου σε επίπεδο Ευρώπης και Ελλάδας, η μεταβολή στην συνολική ζήτηση ενέργειας, όπως και στην ζήτηση ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, πετρελαίου και πετρελαϊκών προϊόντων, θα καλύπτονται στην συγκεκριμένη μελέτη. Παράλληλα, οι εισαγωγές και εξαγωγές, κυρίως ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, όπως και το μίγμα καυσίμου στην ηλεκτροπαραγωγή, είναι κάποια από τα ενεργειακά μεγέθη που θα αναλύονται.

1. Εισαγωγή

Το 2022 ήταν μια χρονιά πολύ διαφορετική από τις προηγούμενες λόγω των ιδιαίτερα υψηλών τιμών σχεδόν σε όλα τα ενεργειακά προϊόντα. Σε αντίθεση, το 2023 χαρακτηρίστηκε από μία σταδιακή πτώση των διεθνών τιμών ενέργειας. Συγκεκριμένα, η διεθνής τιμή του φυσικού αερίου μειώθηκε κατά 63% το 2023, σε σύγκριση με τα ιστορικά υψηλά επίπεδα του προηγούμενου έτους, επηρεαζόμενη αφενός από τη μειωμένη ζήτηση λόγω της επιβράδυνσης των ρυθμών ανάπτυξης και αφετέρου από την αύξηση της προμήθειας. Ειδικότερα στην Ευρώπη, οι ηπιότερες καιρικές συνθήκες, η επιτάχυνση της πράσινης μετάβασης και τα ιστορικά υψηλά ενεργειακά αποθέματα φυσικού αερίου σε υπόγειες αποθήκες συνέβαλαν επίσης στη μείωση της τιμής του.

Παράλληλα, η μέση διεθνής τιμή του αργού μειώθηκε κατά 17% σε ετήσια βάση το 2023, κυρίως λόγω της παγκόσμιας οικονομικής επιβράδυνσης και της επιδείνωσης των προοπτικών της οικονομίας της Κίνας το α' εξάμηνο του έτους. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις του ΔΝΤ, οι διεθνείς τιμές του αργού αναμένεται να υποχωρήσουν ελαφρώς το 2024, εν μέρει ως αποτέλεσμα της χαμηλότερης ζήτησης.

Το Ινστιτούτο Ενέργειας ΝΑ Ευρώπης (IENE) ολοκλήρωσε και απέστειλε τον περασμένο Φεβρουάριο στα μέλη του ένα απολογιστικό Δελτίο Ενεργειακής Ανάλυσης για το 2023, στο οποίο παρουσιάζονται λεπτομερή στοιχεία για το πώς συμπεριφέρθηκε η αγορά (market performance) την χρονιά που πέρασε.

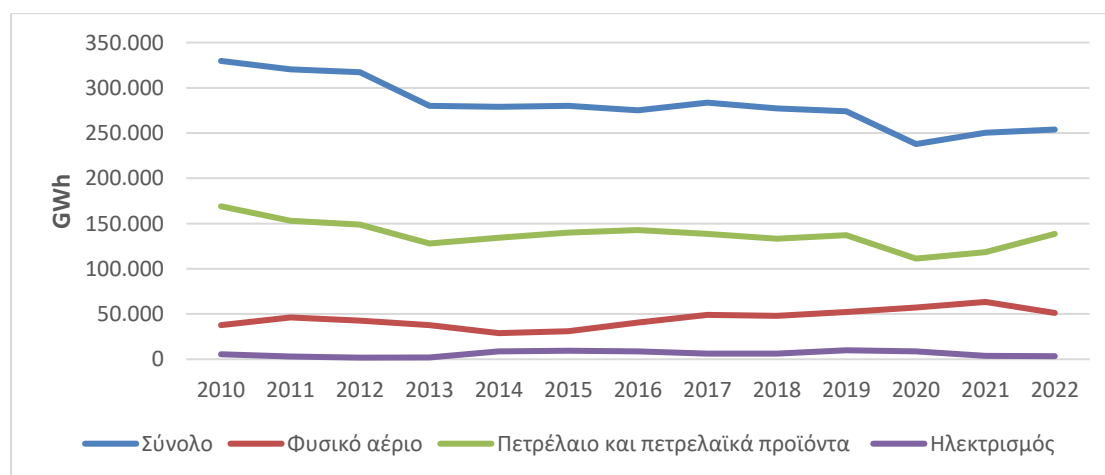
Ωστόσο, κρίνεται απαραίτητη, εκτός από την παράθεση διαφόρων χρήσιμων στατιστικών στοιχείων και γραφημάτων, η κριτική παρουσίαση και ανάδειξη των πλέον σημαντικών θεμάτων που προέκυψαν. Η παρούσα μελέτη του IENE θέλει να δώσει έμφαση στις βασικές ανακατατάξεις της αγοράς που προέκυψαν κατά το α' τρίμηνο του 2024, εξηγεί τους λόγους και αναφέρεται συνοπτικά στις προοπτικές για ολόκληρο το 2024.

2. Καθίζηση της Ζήτησης Ενέργειας στην Ελλάδα τα Τελευταία Χρόνια

Σύμφωνα με στοιχεία της Eurostat (3), η ζήτηση ενέργειας στην Ελλάδα έχει μειωθεί σημαντικά τα τελευταία χρόνια, χωρίς να διαφαίνεται μέχρι στιγμής ανάκαμψη αυτής. Ειδικότερα, η συνολική ζήτηση ενέργειας έχει μειωθεί σημαντικά από τις 329.7 TWh το 2010 στις 253.8 TWh το 2022, καταγράφοντας μία πτώση της τάξεως του 23%.

Η ανά καύσιμο ζήτηση στην Ελλάδα καταδεικνύει σημαντική μείωση την περίοδο 2010-2022 για το πετρέλαιο και τα πετρελαϊκά προϊόντα, όπως και για τον ηλεκτρισμό, η οποία μειώθηκε κατά 18.1% (138.5 TWh το 2022) και 39.6% (3.4 TWh το 2022) αντίστοιχα, σε αντίθεση με το φυσικό αέριο που αυξήθηκε κατά 36.1% (51.2 TWh το 2022), όπως φαίνεται από το Διάγραμμα 1.

Διάγραμμα 1: Ακαθάριστη Εγχώρια Κατανάλωση Ενέργειας, 2010-2022

Η οικονομική κρίση που βίωσε η χώρα είχε σοβαρές επιπτώσεις στην διαμόρφωση της ενεργειακής ζήτησης, κάτι που παρατηρήθηκε και κατά την πρόσφατη υγειονομική κρίση, με το ξέσπασμα της πανδημίας του κορωνοϊού. Πιο συγκεκριμένα, η διακοπή της δραστηριότητας σε πολλούς κλάδους της οικονομίας και η απαγόρευση των μετακινήσεων, πλην των αναγκαιών, σε εσωτερικό και εξωτερικό, είχε πρόσκαιρα δραματικές επιπτώσεις

στη ζήτηση ενέργειας, κυρίως από τους τομείς μεταφορών, υπηρεσιών και εμπορίου, οι οποίες με τη σταδιακή άρση των περιοριστικών μέτρων μετριάστηκαν.

Η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας υποχώρησε σημαντικά από τον Απρίλιο μέχρι και τον Ιούνιο του 2020, για να επανέλθει τον Ιούλιο στα επίπεδα των προηγούμενων ετών. Ωστόσο, τον Αύγουστο του 2020 ήταν χαμηλότερη σε σύγκριση με το προηγούμενο έτος, εξαιτίας της συρρίκνωσης της τουριστικής ζήτησης. Συνολικά, την περίοδο Ιανουαρίου-Αυγούστου 2020, η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας ήταν κατά 5.2% χαμηλότερη έναντι της ίδιας περιόδου το 2019, σύμφωνα με στοιχεία του IOBE (4). Η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα σημείωσε πτώση την περίοδο 2010-2013, ως συνέπεια της οικονομικής κρίσης, ενώ το 2020 καταγράφηκε αισθητή μείωση σε σχέση με το 2019, κυρίως λόγω της πανδημίας και των περιοριστικών μέτρων που εφαρμόστηκαν. Για το σύνολο της περιόδου 2010-2022, η ακαθάριστη εγχώρια κατανάλωση ηλεκτρικής ενέργειας κατέγραψε μικρές διακυμάνσεις, με σαφείς καθοδικές τάσεις τα τελευταία χρόνια. Ένα γενικό συμπέρασμα είναι η διαχρονική στασιμότητα της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας, η οποία κυμαίνεται στα 4.0-8.0 GW τους χειμερινούς μήνες και στα 7.0-11.0 GW τους καλοκαιρινούς μήνες.

Η στασιμότητα ή/και η μείωση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας είχε σημαντικές επιπτώσεις στην λειτουργία του ηλεκτρικού δικτύου, στο οποίο συνδέονται όλο και περισσότερες μονάδες, με αποτέλεσμα να παρατηρείται συνωστισμός (congestion) και να υποχρεώνονται σε απόρριψη σημαντικές ποσότητες εγχυόμενης ενέργειας, γεγονός που επηρεάζει σε μεγάλο βαθμό τον προγραμματισμό περαιτέρω επενδύσεων (βλέπε ακόλουθο Box).

Πιο ισχυρή ήταν η επίπτωση στον τομέα των καυσίμων, οι λιανικές πωλήσεις των οποίων μειώθηκαν την περίοδο Ιανουαρίου-Ιουλίου 2020 κατά 12% σε σύγκριση με την αντίστοιχη περίοδο το 2019, σύμφωνα με την Ετήσια Έκθεση 2023 του IENE για τον Ελληνικό ενεργειακό τομέα (5). Οι πωλήσεις εσωτερικής αγοράς, λόγω της σταδιακής ανάκαμψης της ζήτησης καυσίμων το β' εξάμηνο του 2021 και της αύξησης της τουριστικής κίνησης, παρουσίασαν αύξηση 2% σε σχέση με το 2020 και ανήλθαν στους 4.1 εκατ. τόνους, με τα καύσιμα κίνησης να επανέρχονται στα αντίστοιχα επίπεδα του 2019 (περίοδος προ πανδημίας).

Το 2021 ήταν χρονιά ρεκόρ για την κατανάλωση φυσικού αερίου στην Ελλάδα, σύμφωνα με τα ετήσια στοιχεία του ΔΕΣΦΑ (6). Η εγχώρια κατανάλωση κατά το διάστημα Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2021 αυξήθηκε κατά 10.81% και ανήλθε σε 69.96 TWh από 63.1 TWh το 2020. Αντίθετα, για το 2022 η συνολική κατανάλωση μειώθηκε κατά 19.04%, φτάνοντας τις 56.64

TWh. Επιπλέον, η συνολική ζήτηση φυσικού αερίου (εγχώρια κατανάλωση & εξαγωγές) αυξήθηκε κατά 3.84% το 2022, φτάνοντας στις 38.91 TWh έναντι 37.47 TWh κατά την αντίστοιχη περσινή περίοδο. Μείωση σε ποσοστό 10.33% σημειώθηκε στην εγχώρια κατανάλωση από 33.80 TWh στις 30.31 TWh, ενώ αξιοσημείωτη ήταν η αύξηση των εξαγωγών φυσικού αερίου κατά 134.33%, από 3.67 TWh σε 8.60 TWh.

Σημαντικό Πρόβλημα η Απορριπτόμενη Ενέργεια στα Δίκτυα Λόγω ΑΠΕ

Στην Ελλάδα, η ραγδαία διείσδυση των ΑΠΕ και το υψηλό επενδυτικό ενδιαφέρον για την πράσινη ανάπτυξη τα τελευταία δύο χρόνια έχει οδηγήσει στην απόρριψη, όλο και πιο συχνά, χιλιάδων μεγαβατμών παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας, λόγω της αδυναμίας του συστήματος να απορροφήσει την ενέργεια που παράγουν φωτοβολταϊκά και αιολικά πάρκα κατά τη διάρκεια της ημέρας. Πλέον, το σύστημα έχει φτάσει στα όριά του και οι απορρίψεις ενέργειας μονιμοποιούνται για να αποτραπεί ένα εκτεταμένο μπλακ άουτ, κάτι που είδαμε να συμβαίνει και τις ημέρες του Πάσχα.

Κάποτε η Ελλάδα κινδύνευε με μπλακ άουτ τις ώρες που η παραγωγή ενέργειας αδυνατούσε να καλύψει τη ζήτηση, σε περιόδους παρατεταμένου καύσωνα. Το κατ' εσχολήν μέτρο αντιμετώπισης ήταν οι επιλεκτικές διακοπές στην κατανάλωση που βίωσαν με σκληρό τρόπο χιλιάδες νοικοκυριά τα προηγούμενα χρόνια.

Σήμερα, το πρόβλημα συνδέεται με τα ιδιαίτερα χαμηλά επίπεδα ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας λόγω των ήπιων καιρικών συνθηκών και της ήδη χαμηλής κατανάλωσης (ως απότοκο της ενεργειακής κρίσης), σε συνδυασμό με την αυξημένη παραγωγή των ΑΠΕ, ιδίως κατά τις μεσημβρινές ώρες. Ο συνδυασμός αυτός, που χαρακτηρίζει το ηλεκτρικό σύστημα της χώρας κυρίως την άνοιξη και το φθινόπωρο, έχει δημιουργήσει αρκετά προβλήματα στο δίκτυο λόγω της συνεχιζόμενης εγκατάστασης νέων έργων ΑΠΕ, και συνιστά μια δύναμη μεγάλη απειλή για το ηλεκτρικό σύστημα που δημιουργεί κινδύνους για μπλακ άουτ, ιδίως σε μέρες που τα φορτία είναι πολύ χαμηλά.

Υπολογίζεται ότι μαζί με τον «κόφτη» που επιβλήθηκε στα έργα του δικτύου διανομής (ΔΕΔΔΗΕ), το ψαλίδι ξεπέρασε πρόσφατα τα 3.5 GW και συμπληρώθηκε με εμπάργκο στις εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας, με βάση τους κανόνες του διασυνοριακού εμπορίου, οι οποίες σταμάτησαν για τέσσερις ημέρες μέχρι να περάσει η «μπόρα» της πασχαλινής περιόδου με τις ειδικές κλιματολογικές συνθήκες και την περιορισμένη ζήτηση. Η απαγόρευση των εισαγωγών περιορίσε και μεγαλύτερες απορρίψεις ενέργειας, κάτι που θα ήταν αδύνατο να συμβεί σε μια τυπική ημέρα χωρίς τη λήψη των έκτακτων μέτρων από τον

ΑΔΜΗΕ. Σύμφωνα με αρμόδια στελέχη της αγοράς, σε περιόδους υψηλής ηλιοφάνειας και ισχυρών ανέμων για να διατηρηθεί όρθιο το ηλεκτρικό σύστημα μπορεί να χρειαστεί να περικοπεί έως και το 50% της παραγόμενης πράσινης ενέργειας για ορισμένο χρονικό διάστημα.

Το ελληνικό σύστημα ηλεκτρισμού αποτελεί μια μικρογραφία της μεγάλης εικόνας των ευρωπαϊκών συστημάτων με ιδιαιτερότητες, όπως για παράδειγμα οι περιορισμένες διεθνείς διασυνδέσεις, που καθιστούν τα πράγματα ακόμη πιο δύσκολα. Το πρόβλημα δεν είναι, όμως, μόνο τα δίκτυα στην Ελλάδα. Το μεγαλύτερο πρόβλημα του ελληνικού συστήματος είναι η διατήρηση της ευστάθειας του συστήματος τις μεσημεριανές ώρες λόγω της υπερπαραγωγής των φωτοβολταϊκών.

Παράλληλα, έντονος είναι και ο προβληματισμός από πλευράς των επενδυτών ΑΠΕ αλλά και των τραπεζών, που ζητούν περισσότερες διασφαλίσεις για τη χρηματοδότηση έργων λόγω της αβεβαιότητας της αγοράς. Προκειμένου να διατηρηθούν τα συστήματα ηλεκτρισμού στην Ευρώπη χωρίς προβλήματα, θα πρέπει να προχωρήσουν με μεγάλη ταχύτητα επενδύσεις της τάξεως των €67 δισ. ετησίως μέχρι το 2030, σύμφωνα με εκτιμήσεις της Ένωσης Ευρωπαϊκών Εταιρειών Ενέργειας (Eurelectric).

Επίσης, προκειμένου να μεγιστοποιηθεί η παραγωγή ΑΠΕ, η χωρητικότητα αποθήκευσης θα πρέπει να αυξηθεί από τα 4 GW σήμερα σε 191 GW έως το 2030. Με τα σημερινά δεδομένα δυναμικότητας των δικτύων και αποθήκευσης, οι περικοπές ενέργειας από ΑΠΕ αναμένεται να φτάσουν το 30%-35% σε αρκετές περιοχές της Ευρώπης μέχρι το τέλος της δεκαετίας.

Οι ανησυχίες των εταιρειών ηλεκτρισμού σε Ελλάδα και Ευρώπη συνδέονται με τη σημαντική υστέρηση ανάπτυξης των δικτύων και την εν δυνάμει εξέλιξή τους σε απειλή όχι μόνο για την επίτευξη των ευρωπαϊκών στόχων για το κλίμα, αλλά και για την ενεργειακή ασφάλεια της Ευρώπης. Η ζοφερή αυτή πραγματικότητα των ηλεκτρικών συστημάτων της Ευρώπης είναι αποτέλεσμα ενός σχεδιασμού που έδωσε έμφαση στην ανάπτυξη των ΑΠΕ, χωρίς να λάβει υπόψη τη δυναμικότητα των δικτύων και την αποθήκευση για την απορρόφηση και διαχείριση της συνεχώς αυξανόμενης και ευμετάβλητης παραγωγής τους.

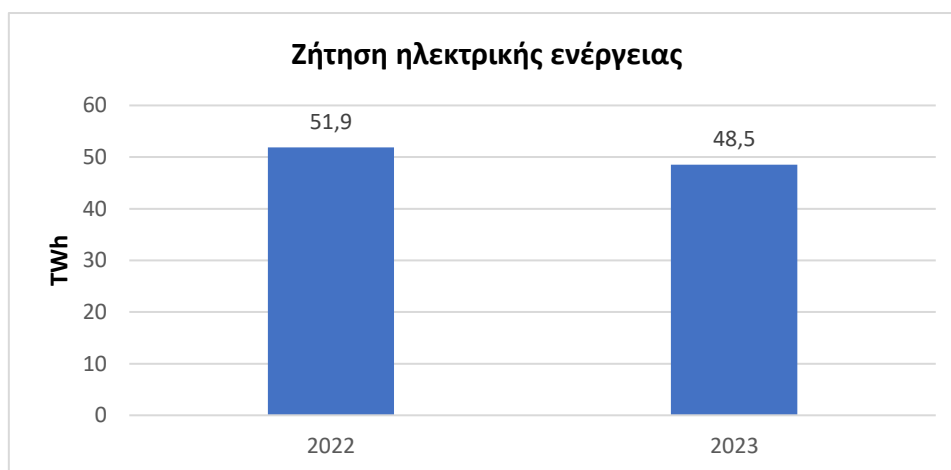
Η διαχείριση της νέας αυτής πραγματικότητας, σε συνδυασμό με την καθίζηση της ζήτησης ενέργειας, αποτελεί καθημερινή άσκηση για τους διαχειριστές των ευρωπαϊκών συστημάτων ηλεκτρισμού, η οποία γίνεται όλο και πιο δύσκολη όσο αυξάνεται η διείσδυση των ΑΠΕ. Το βασικό εργαλείο των διαχειριστών σε όλη την Ευρώπη για τη διατήρηση της ευστάθειας των ηλεκτρικών συστημάτων είναι οι περικοπές πράσινης ενέργειας, κάτι που,

σε συνδυασμό με τις μηδενικές και αρνητικές τιμές που εμφανίζονται όλο και πιο συχνά, περιορίζει τις αποδόσεις των επενδύσεων.

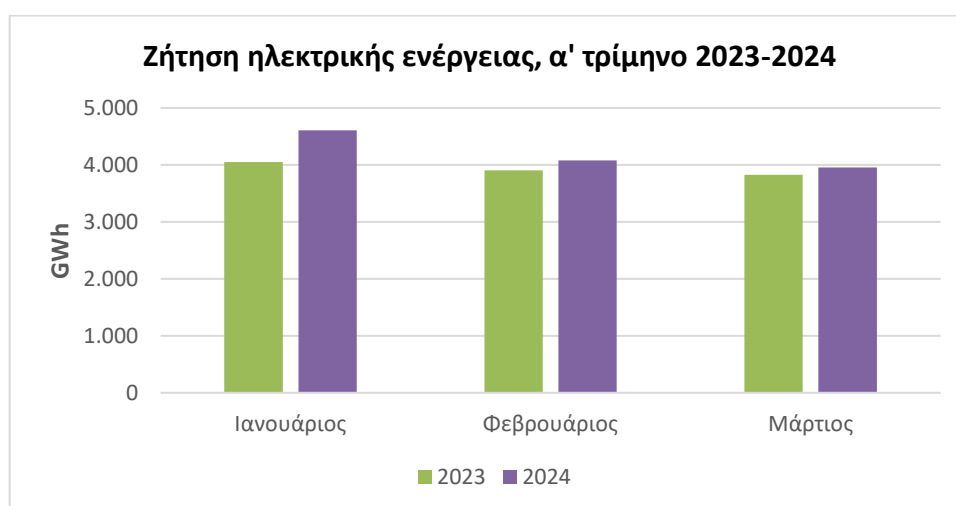
3. Μείωση της Ζήτησης Ηλεκτρικής Ενέργειας το 2023 και Αύξηση το Α' Τρίμηνο του 2024 σε Ετήσια Βάση

Όσον αφορά τη ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας την Ελλάδα, αυτή διαμορφώθηκε στις 48.5 TWh το 2023, μειωμένη κατά 6.4% σε σύγκριση με το 2022 (51.9 TWh). Ομοίως, η ζήτηση ηλεκτρικής ενέργειας ανήλθε στις 12.6 TWh το α' τρίμηνο του 2024, αυξημένη κατά 7.2%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023, που ανήλθε στις 11.8 TWh.

Διάγραμμα 2: Ζήτηση Ηλεκτρικής Ενέργειας, 2022-2023

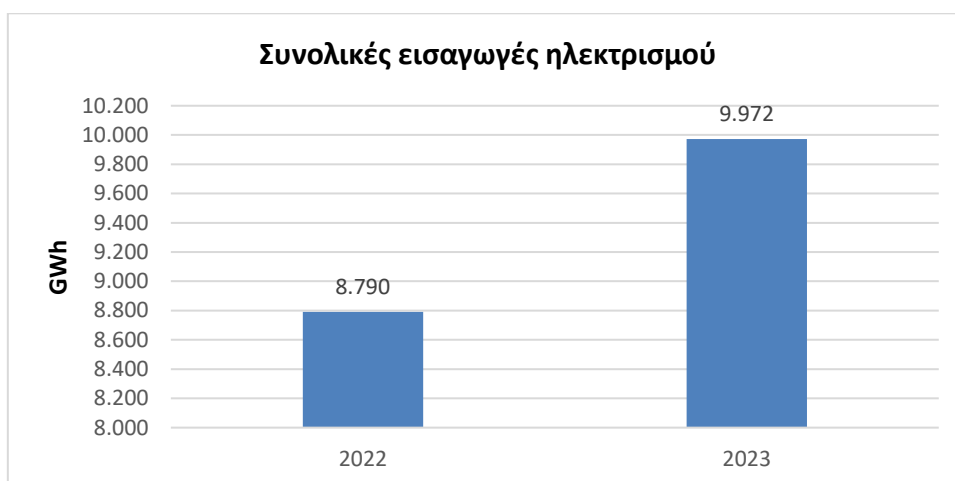
Διάγραμμα 3: Ζήτηση Ηλεκτρικής Ενέργειας, Α' Τρίμηνο 2023-2024

4. Υποχώρησαν οι Εισαγωγές και Αυξήθηκαν οι Εξαγωγές Ηλεκτρισμού το Α' Τρίμηνο του 2024 και Αντίθετη Πορεία το 2023 σε Ετήσια Βάση

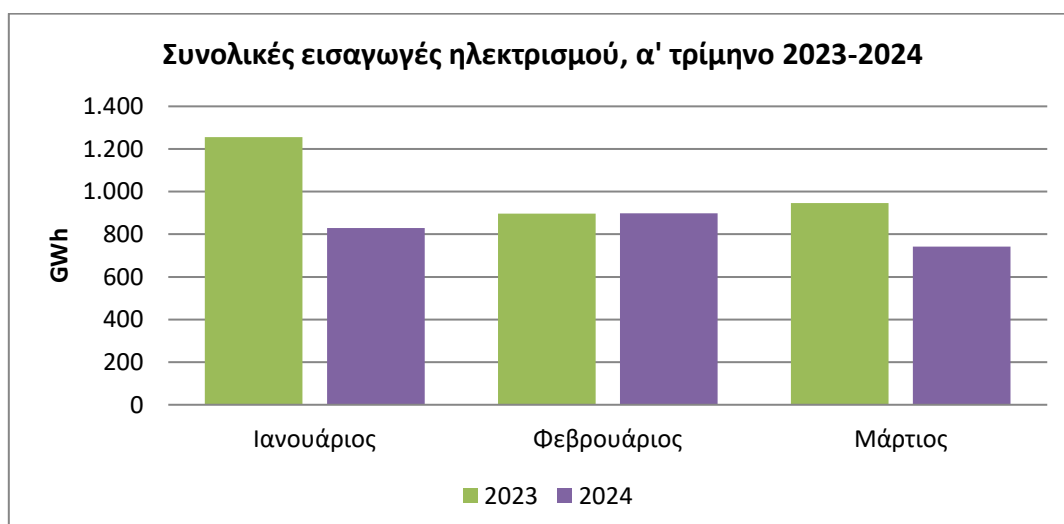
Το 2023, οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκαν στις 9.9 TWh, αυξημένες κατά 13.4%, σε σύγκριση με το 2022, που ανήλθαν στις 8.8 TWh. Αξίζει να αναφερθεί ότι το πολύ υψηλό ποσοστό εισαγωγών ηλεκτρικής ενέργειας στο ελληνικό ηλεκτρικό σύστημα δημιουργεί τάσεις εξάρτησης, ενώ επιβαρύνει τα οικονομικά του συστήματος και συμβάλλει στην άνοδο της τιμής για τον μέσο καταναλωτή.

Διάγραμμα 4: Συνολικές Εισαγωγές Ηλεκτρικής Ενέργειας, 2022-2023

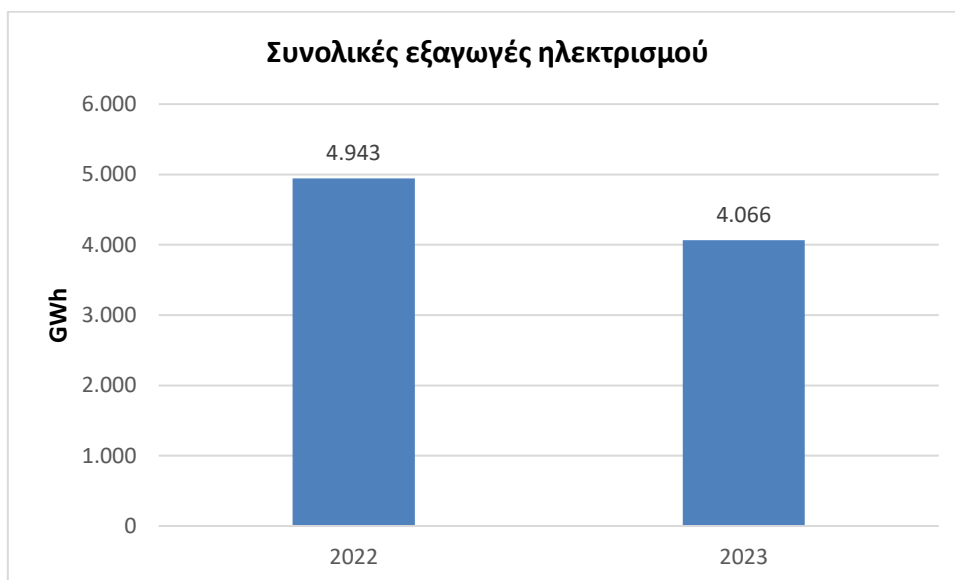
Το α' τρίμηνο του 2024, οι εισαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκαν στις 2.5 TWh, μειωμένες κατά 20.3%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023, που ανήλθαν στις 3.1 TWh.

Διάγραμμα 5: Συνολικές Εισαγωγές Ηλεκτρικής Ενέργειας, Α' Τρίμηνο 2023-2024

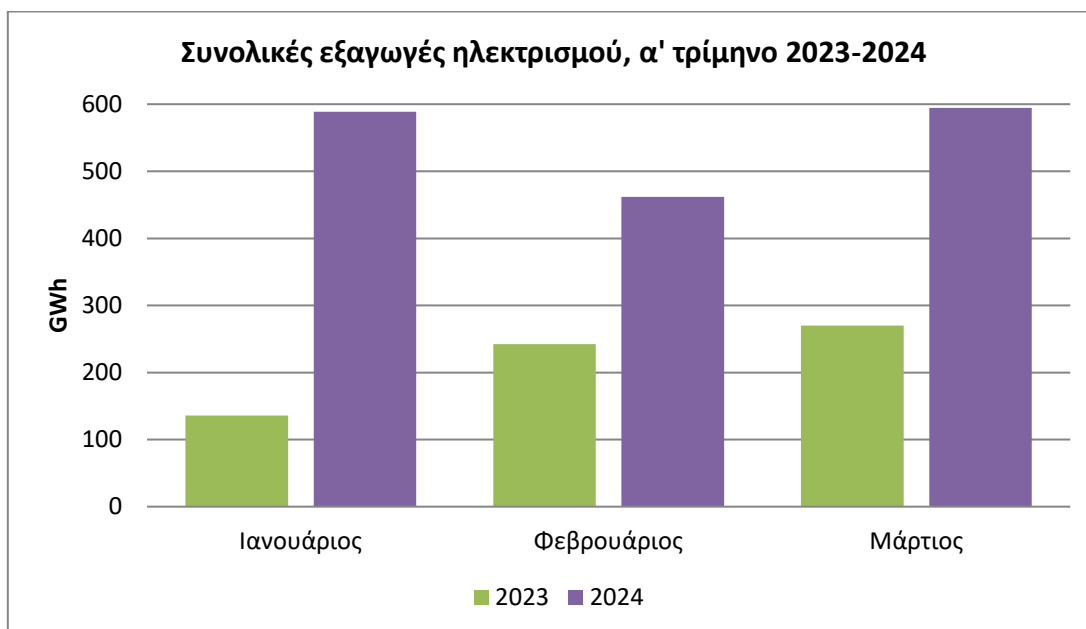

Αντίστοιχα, το 2023, οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκαν στις 4.1 TWh, μειωμένες κατά 17.7%, σε σύγκριση με το 2022, που ανήλθαν στις 4.9 TWh. Το α' τρίμηνο του 2024, οι εξαγωγές ηλεκτρικής ενέργειας διαμορφώθηκαν στις 1.6 TWh, αυξημένες κατά 153.84%, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023, που ανήλθαν στις 0.65 TWh.

Διάγραμμα 6: Συνολικές Εξαγωγές Ηλεκτρικής Ενέργειας, 2022-2023

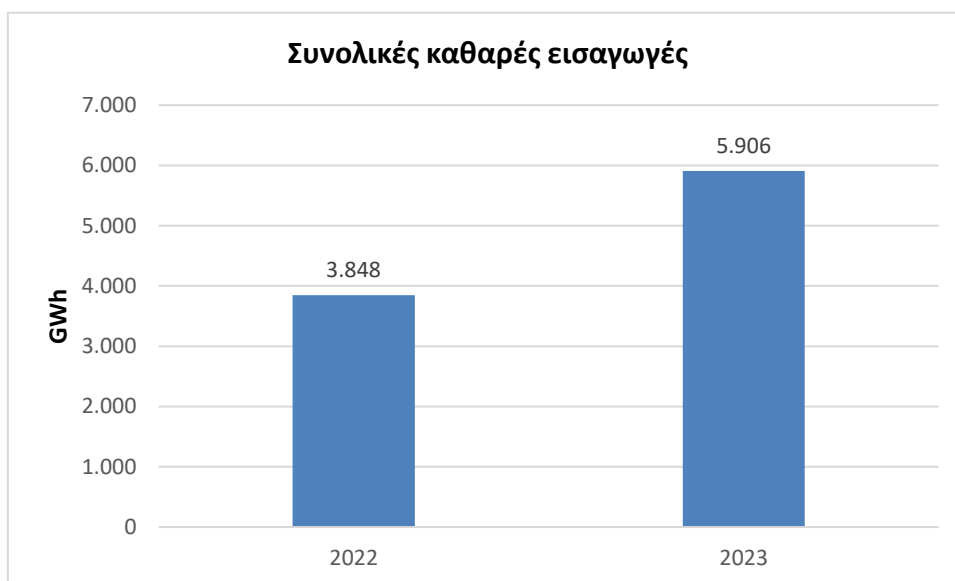

Διάγραμμα 7: Συνολικές Εξαγωγές Ηλεκτρικής Ενέργειας, Α' Τρίμηνο 2023-2024

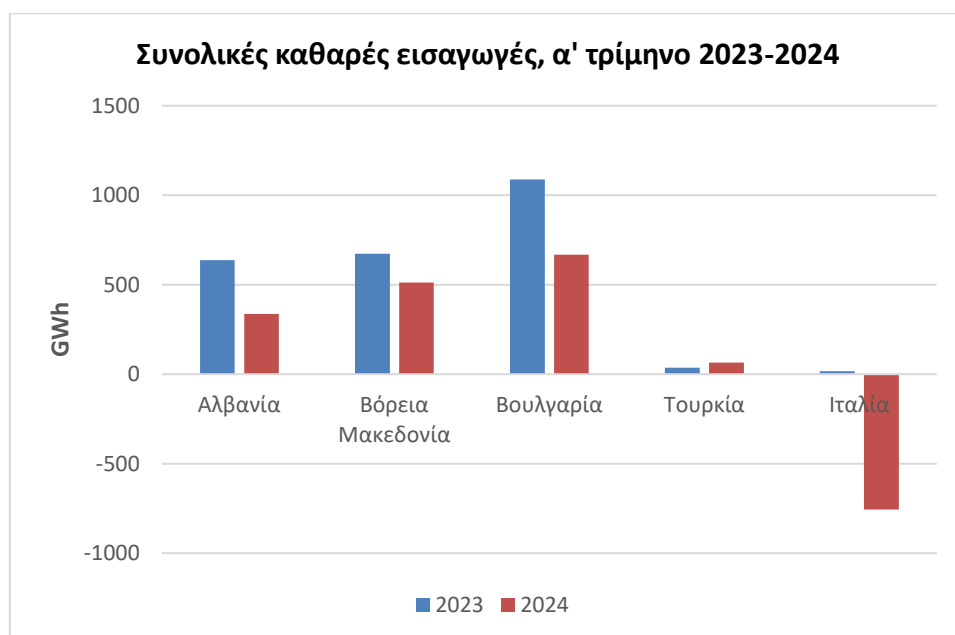

Το 2023, οι συνολικές καθαρές εισαγωγές ανήλθαν στις 5.9 TWh, αυξημένες κατά 53.5% σε σύγκριση με το 2022 (3.8 TWh). Οι συνολικές καθαρές εισαγωγές διαμορφώθηκαν στις 825.3 GWh το α' τρίμηνο του 2024, μειωμένες κατά 66.3% σε σχέση με τις 2,450.6 GWh το α' τρίμηνο του 2023.

Διάγραμμα 8: Συνολικές Καθαρές Εισαγωγές, 2022-2023

Διάγραμμα 9: Συνολικές Καθαρές Εισαγωγές ανά Γειτονική Χώρα, Α' Τρίμηνο 2023-2024

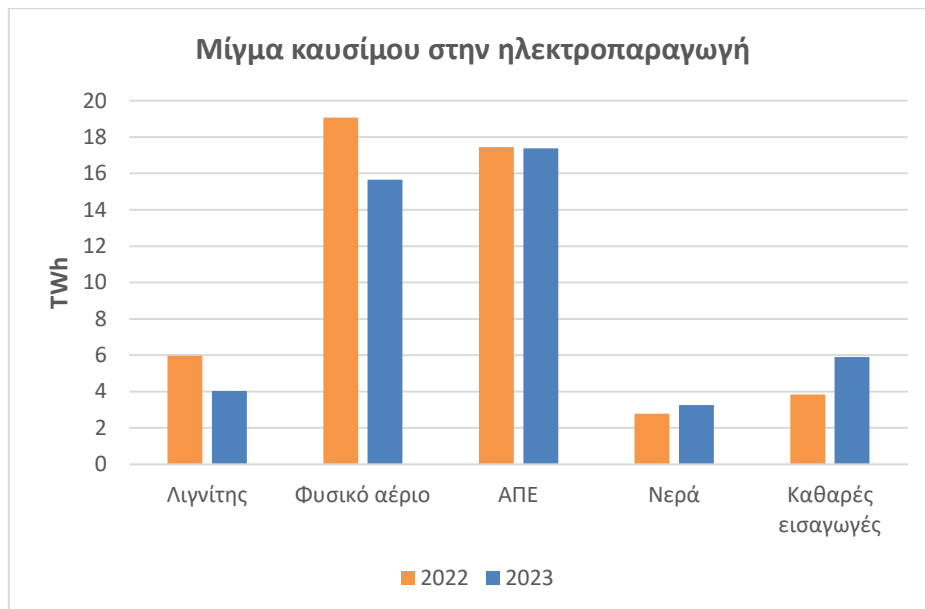

5. Έντονη Διαφοροποίηση του Ηλεκτροπαραγωγικού Μίγματος το 2023 και το Α' Τρίμηνο του 2024 σε Ετήσια Βάση

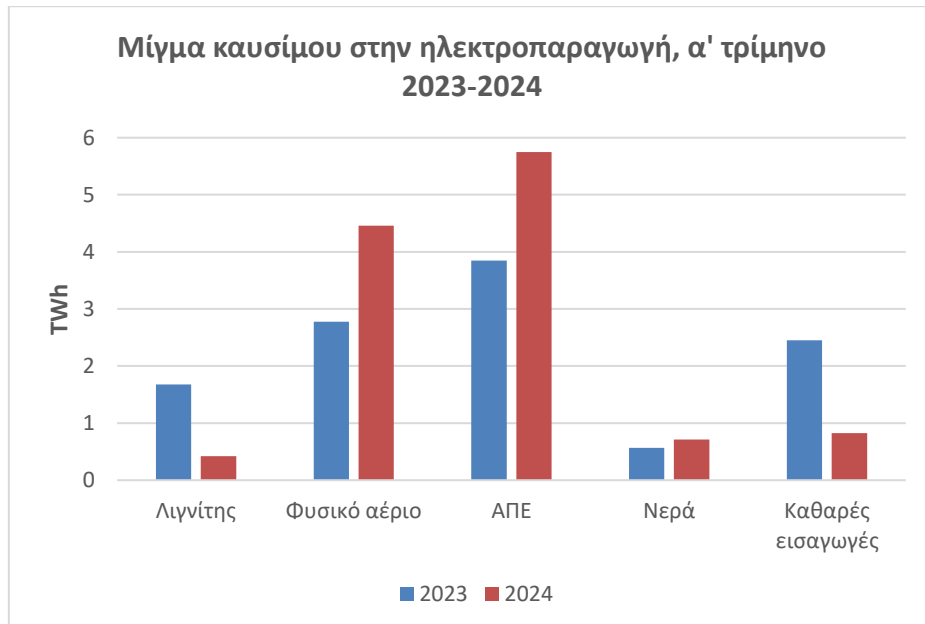
Αξίζει να σημειωθεί ότι η συνολική ηλεκτροπαραγωγή στη χώρα το 2023 ανήλθε στις 46.2 TWh, μειωμένη κατά 5.9%, σε σύγκριση με τις 49.1 TWh το 2022, με τις ΑΠΕ (17.4 TWh) και το φυσικό αέριο (15.7 TWh) να έχουν την μεγαλύτερη συνεισφορά, ακολουθούμενες από τις καθαρές εισαγωγές (5.9 TWh), τον λιγνίτη (4.0 TWh) και τα νερά (3.3 TWh). Αντίστοιχα,

το α' τρίμηνο του 2024, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023, υπήρξε αυξημένη χρήση φυσικού αερίου και ΑΠΕ και σημαντική πτώση στην χρήση υδροηλεκτρικών και λιγνίτη.

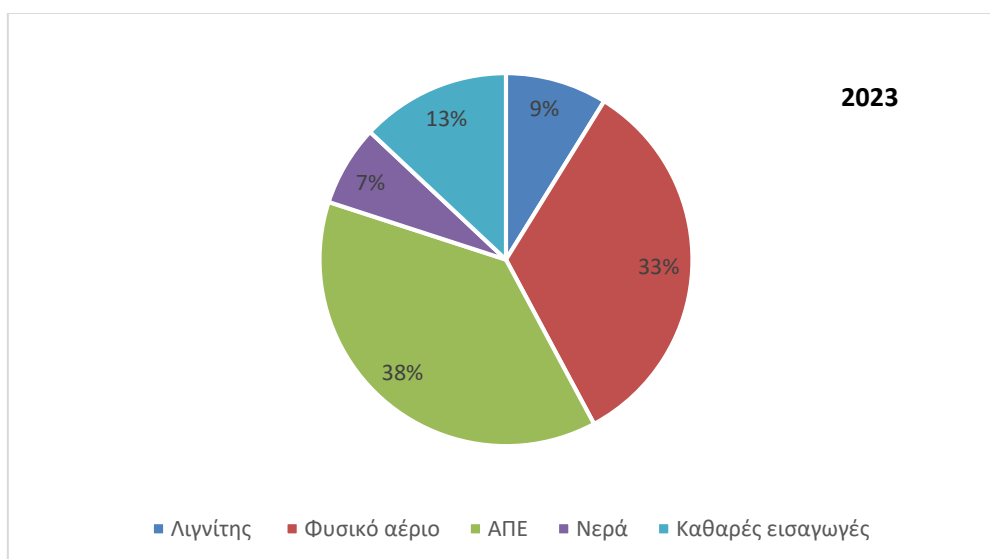
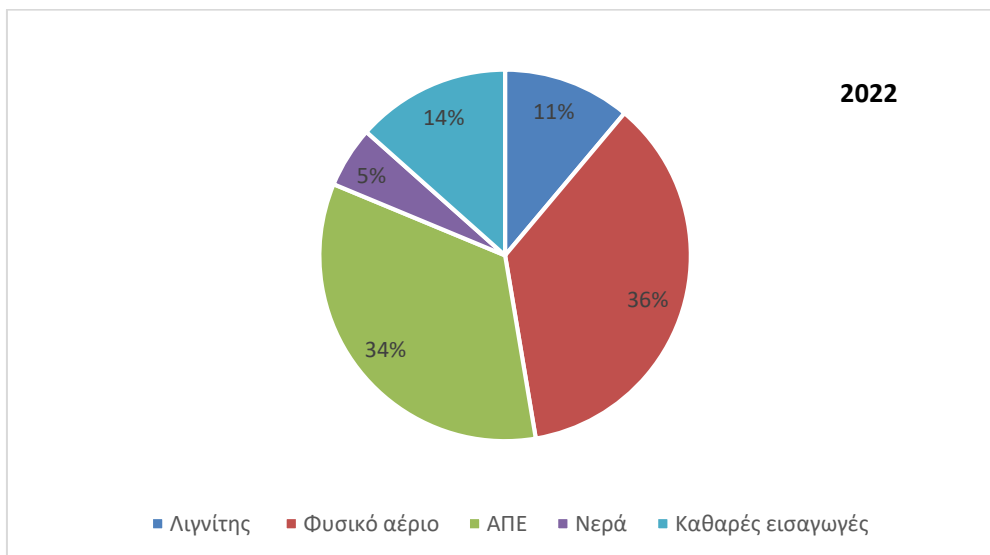
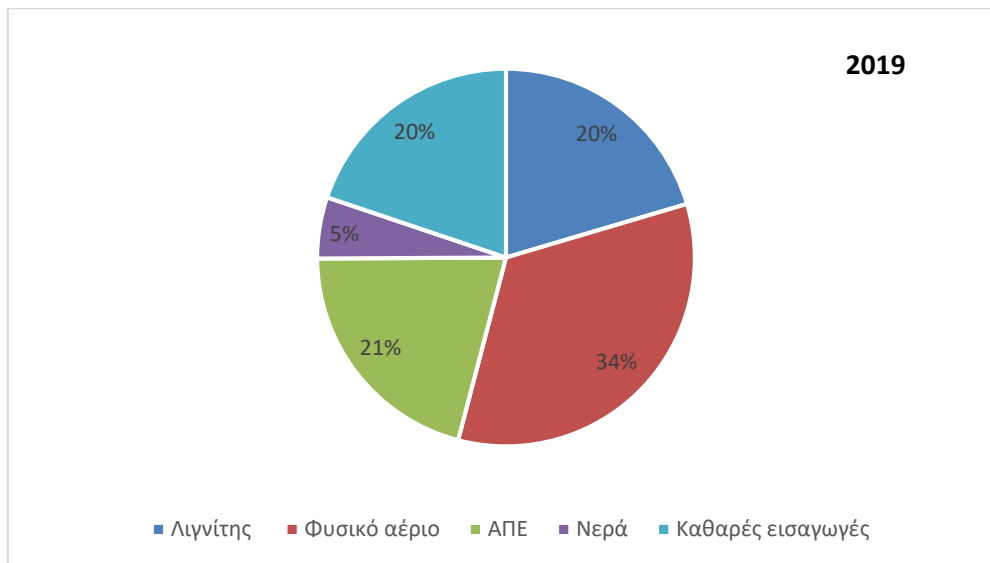
Διάγραμμα 10: Μίγμα Καυσίμου στην Ηλεκτροπαραγωγή (TWh), 2022-2023

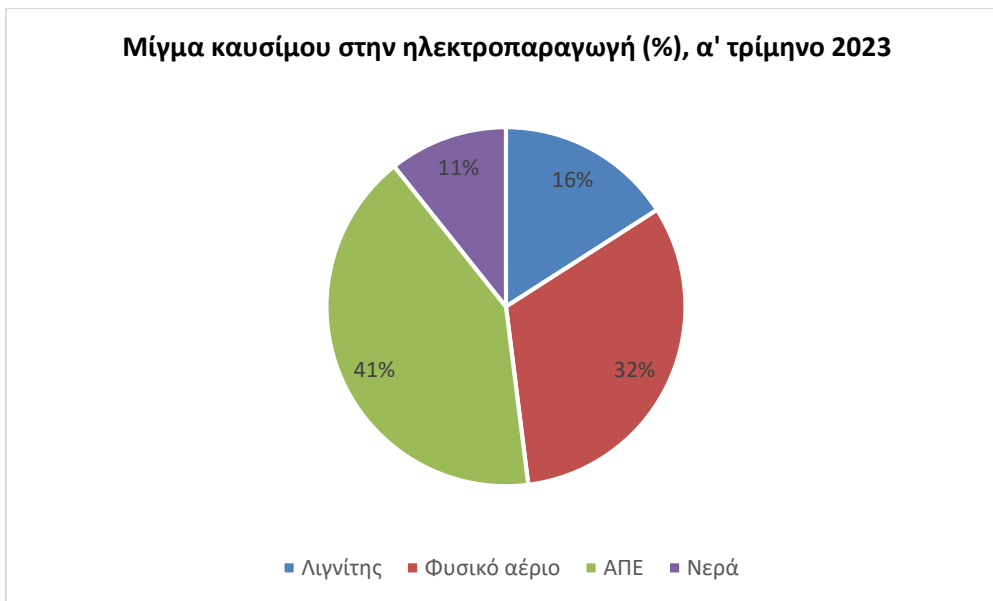
Διάγραμμα 11: Μίγμα Καυσίμου στην Ηλεκτροπαραγωγή (TWh), Α' Τρίμηνο 2023-2024

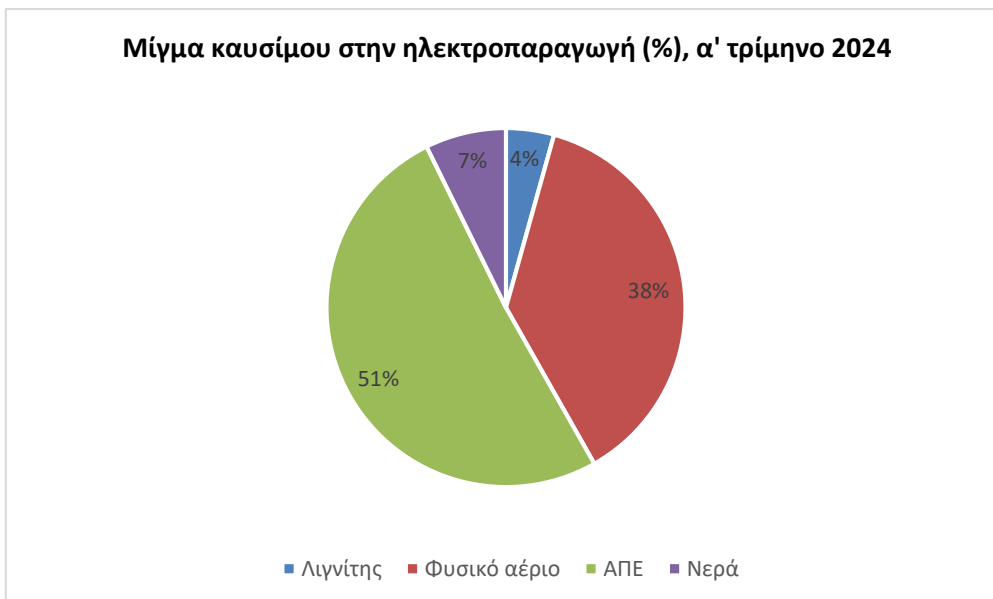
Διάγραμμα 12: Μίγμα Καυσίμου στην Ηλεκτροπαραγωγή (%), 2019, 2022-2023

Διάγραμμα 13: Μίγμα Καυσίμου στην Ηλεκτροπαραγωγή (%), Α' Τρίμηνο 2023

Διάγραμμα 14: Μίγμα Καυσίμου στην Ηλεκτροπαραγωγή (%), Α' Τρίμηνο 2024

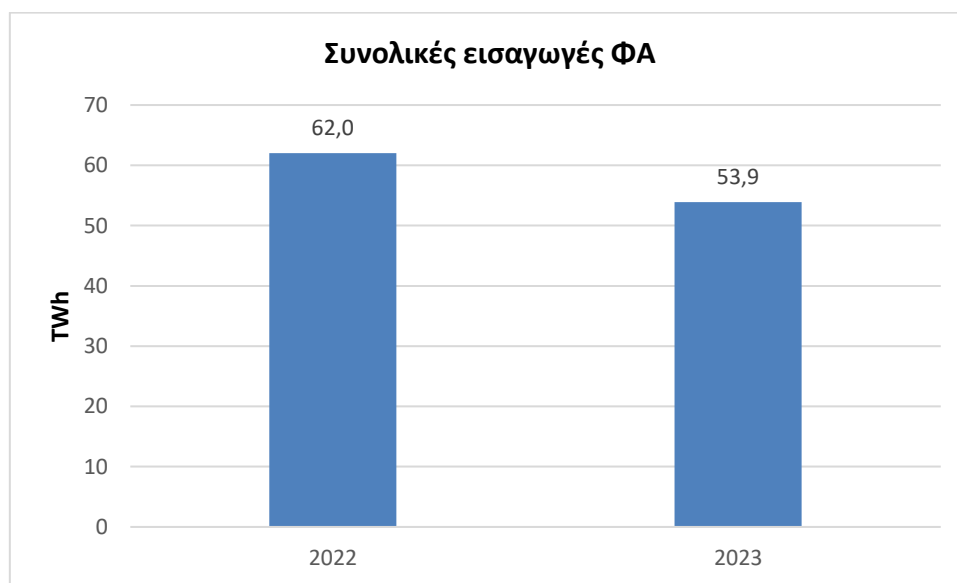
6. Αυξημένες οι Εισαγωγές Φυσικού Αερίου το Α' Τρίμηνο του 2024 σε Ετήσια Βάση

Το 2023, οι συνολικές εισαγωγές φυσικού αερίου της Ελλάδας ανήλθαν σε 53.9 TWh, μειωμένες κατά 13% σε σύγκριση με το 2022, που προσέγγισαν τις 62.0 TWh και κατά 6% σε σχέση με το 2019 (57.5 TWh). Το α' τρίμηνο του 2024, οι συνολικές εισαγωγές φυσικού αερίου της Ελλάδας ανήλθαν σε 16.2 TWh, αυξημένες κατά 14% σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023, που προσέγγισαν τις 14.2 TWh.

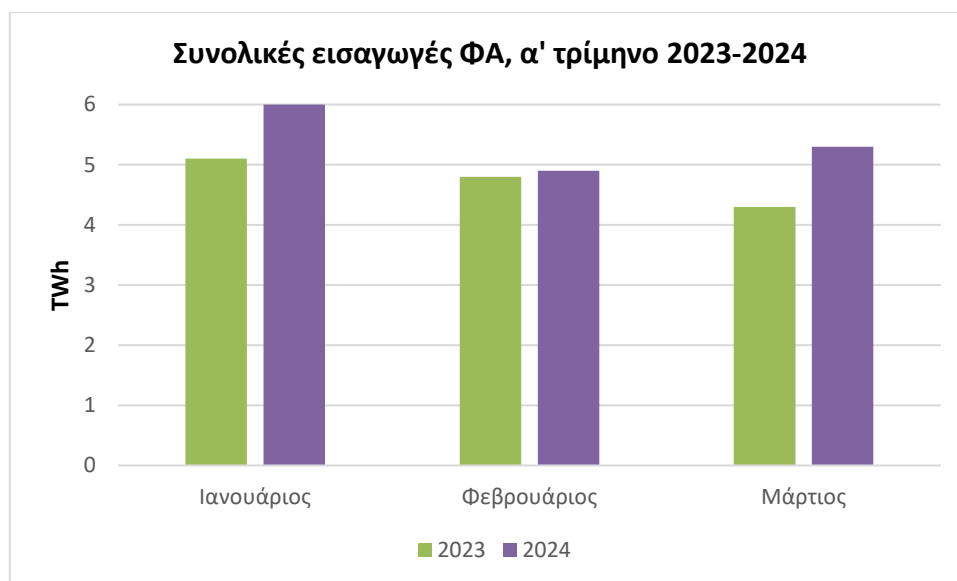
Οι εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου στην Ελλάδα, τόσο μέσω του αγωγού στο Σιδηρόκαστρο, όσο και με τη μορφή LNG στον τερματικό σταθμό της Ρεβυθούσας, ήταν αυξημένες το 2023. Άλλωστε το ρωσικό φυσικό αέριο και ειδικά το LNG εξακολουθεί να αποτελεί βασική πηγή προμήθειας για τις χώρες της ΕΕ, παρά τις εξαγγελίες περί ανεξάρτησης μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022.

Στην Ελλάδα, σημειώθηκε αύξηση των εισαγωγών ρωσικού φυσικού αερίου μέσω του Σιδηροκάστρου κατά 65% το 2023, σε σχέση με το 2022, δηλαδή από τις 8.9 TWh το 2022 στις 14.7 TWh το 2023, ενώ μεταξύ 2021 και 2022 η χώρα μας είχε μειώσει κατά σχεδόν ίδιο ποσοστό (68%) τις εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου. Αν αθροιστούν δε οι εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου, μέσω του αγωγού Turkstream, αλλά και με τη μορφή LNG στην Ρεβυθούσα (7.34 TWh), τότε προκύπτει ότι το ρωσικό φυσικό αέριο το 2023 ήταν υπεύθυνο για τουλάχιστον 22.05 TWh ή 41% των συνολικών εισαγωγών φυσικού αερίου στη χώρα.

Διάγραμμα 15: Συνολικές Εισαγωγές Φυσικού Αερίου (TWh), 2022-2023

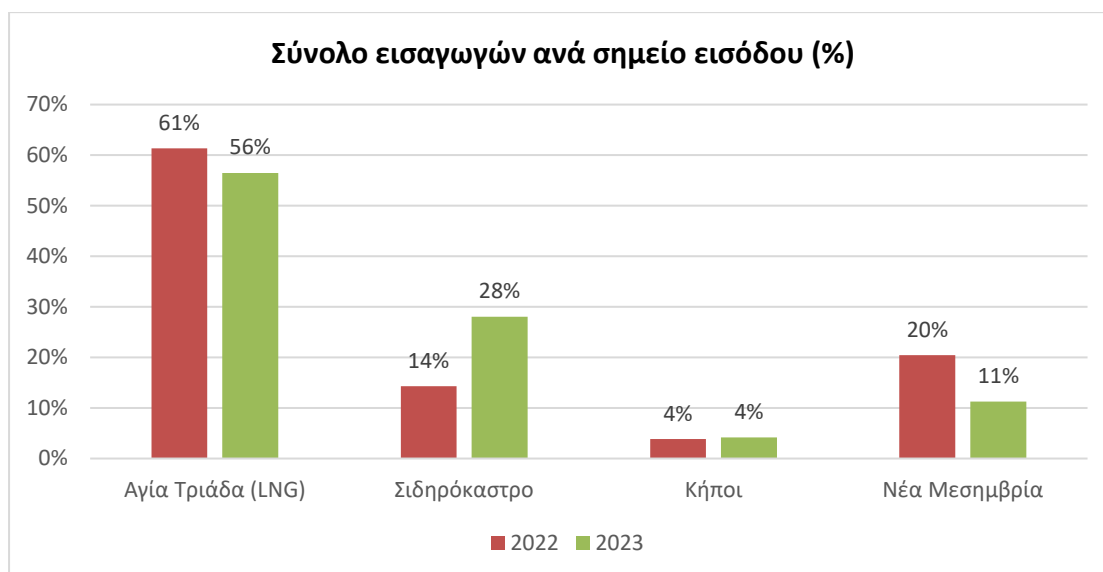
Διάγραμμα 16: Συνολικές Εισαγωγές Φυσικού Αερίου (TWh), Α' Τρίμηνο 2023-2024

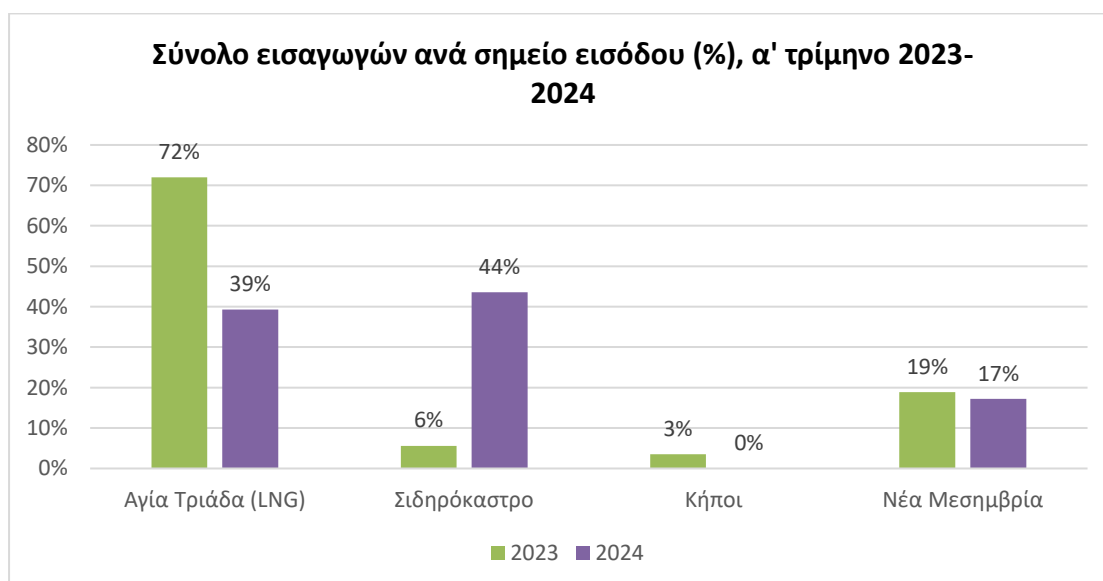
Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως, οι συνολικές εισαγωγές φυσικού αερίου της Ελλάδας για το α' τρίμηνο του 2024 ανήλθαν σε 16.2 TWh, με 6.4 TWh ή 39% να εισάγονται μέσω της Αγίας Τριάδας (LNG προερχόμενο από τον τερματικό σταθμό στην Ρεβυθούσα), 7.1 TWh ή 44% να εισάγονται μέσω του Σιδηροκάστρου, 0 TWh ή 0% εισήχθησαν μέσω των Κήπων, ενώ 2.8 TWh ή 17% εισήχθησαν μέσω της Νέας Μεσημβρίας. Η συνεισφορά του LNG κατά 56% το 2023 θεωρείται ένα από τα υψηλότερα ποσοστά των τελευταίων ετών, αναδεικνύοντας τον σημαντικό ρόλο που ήδη παίζει και αναμένεται να παίζει το εν λόγω καύσιμο τα επόμενα χρόνια στο πλαίσιο απεξάρτησης από το ρωσικό φυσικό αέριο.

Όμως, το α' τρίμηνο του 2024 καταγράφηκαν σαφώς μειούμενες εισαγωγές LNG, όπως φαίνεται στο Διάγραμμα 17. Οι λόγοι για αυτήν την σημαντική υποχώρηση θα πρέπει να αναζητηθούν στις ανταγωνιστικές τιμές του εισαγόμενου μέσω αγωγών φυσικού αερίου από τη Ρωσία.

Διάγραμμα 17: Συνολικές Εισαγωγές Φυσικού Αερίου ανά Σημείο Εισόδου, 2022-2023

Διάγραμμα 18: Συνολικές Εισαγωγές Φυσικού Αερίου ανά Σημείο Εισόδου, Α' Τρίμηνο 2023-2024

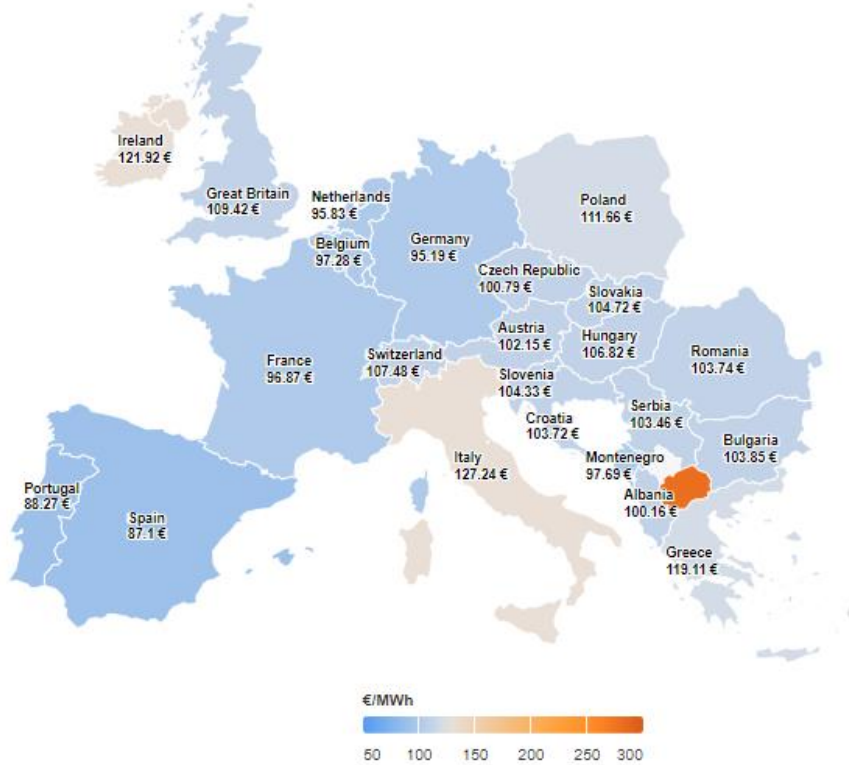
7. Κατακόρυφη Πτώση των Τιμών Ηλεκτρισμού σε Ευρώπη και Ελλάδα

Στην Ευρώπη

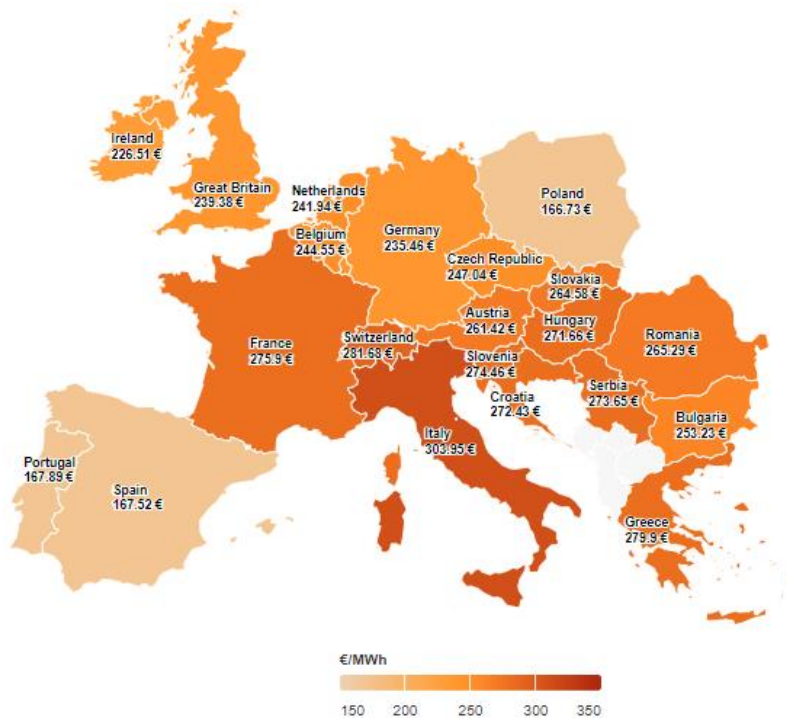
Στα ακόλουθα διαγράμματα συνοψίζονται οι τιμές ηλεκτρισμού στις αγορές της επόμενης ημέρας (DAM) της Ευρώπης καθόλη τη διάρκεια του 2022 και 2023, σύμφωνα με στοιχεία που διαθέτει το IENE, μέσω της πλατφόρμας Energylive (1). Όπως φαίνεται στα Διαγράμματα 1 και 2, η Ελλάδα ήταν το 2022 και το 2023 ανάμεσα στις ακριβότερες χώρες

της Ευρώπης. Ειδικότερα, για το 2023, η Ελλάδα είχε την υψηλότερη τιμή ηλεκτρισμού (€119.11/MWh), μετά την Ιταλία (€127.24/MWh) και την Ιρλανδία (€121.92/MWh).

Διάγραμμα 19: Μέση Τιμή Ηλεκτρισμού των Αγορών Επόμενης Ημέρας στην Ευρώπη, 2023

Διάγραμμα 20: Μέση Τιμή Ηλεκτρισμού των Αγορών Επόμενης Ημέρας στην Ευρώπη, 2022

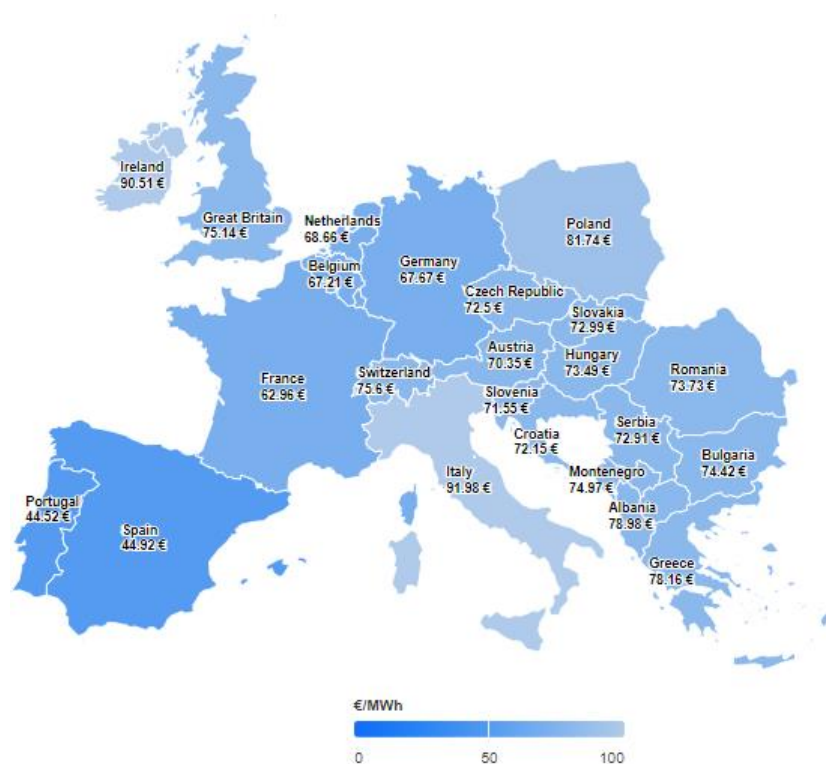

Το 2023, οι τιμές στη γειτονική Βουλγαρία ήταν €103.85/MWh, στη Γαλλία €96.87/MWh, ενώ στη Γερμανία €95.19/MWh. Στην Ισπανία και την Πορτογαλία, το κόστος ήταν €87.1/MWh και €87.1/MWh αντίστοιχα. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι τιμές DAM, αν και διαμορφώνουν σε αρκετά μεγάλο βαθμό τις τιμές της χονδρεμπορικής αγοράς ηλεκτρισμού, δεν είναι οι μόνες, καθώς στις τελικές τιμές συμμετέχουν και ποσότητες, των οποίων η προμήθεια γίνεται στην προθεσμιακή αγορά μέσω διμερών συμβολαίων, καθώς και στην αγορά αποκλίσεων. Θα πρέπει να σημειωθεί ότι οι αγορές αυτές είναι αναπτυγμένες σε διαφορετικό βαθμό στις διάφορες χώρες της Ευρώπης.

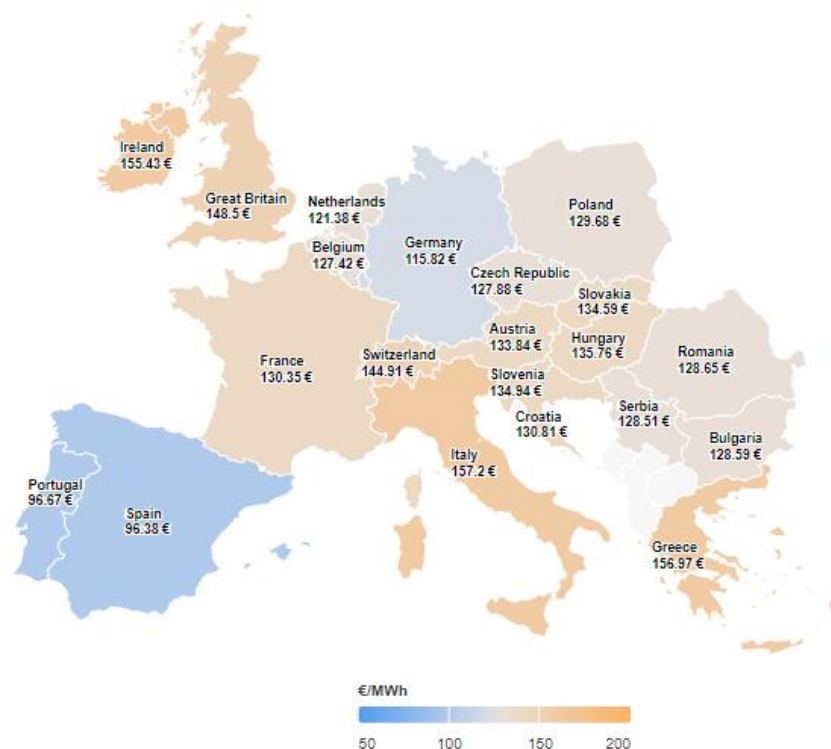
Στο Διάγραμμα 20 απεικονίζονται οι μέσες τιμές ηλεκτρισμού της Ευρώπης για το 2022, όπου φαίνεται η σαφής μείωση των τιμών της αγοράς επόμενης μέρας, σε σύγκριση με το 2023 (βλέπε Διάγραμμα 19). Η ποσοστιαία μείωση της μέσης ετήσιας τιμής DAM μεταξύ 2022 και 2023 είναι για τη Γερμανία 59.6%, για την Ελλάδα 57.4%, για τη Γαλλία 64.9%, για τη Βουλγαρία 58.9% και για την Ισπανία 48%.

Αντίστοιχα, τα Διαγράμματα 3 και 4 δείχνουν την καθοδική πορεία των τιμών ηλεκτρισμού στην Ευρώπη και το α' τρίμηνο του 2024, σε σύγκριση με το αντίστοιχο του 2023.

Διάγραμμα 21: Μέση Τιμή Ηλεκτρισμού των Αγορών Επόμενης Ημέρας στην Ευρώπη, Α' Τρίμηνο 2024

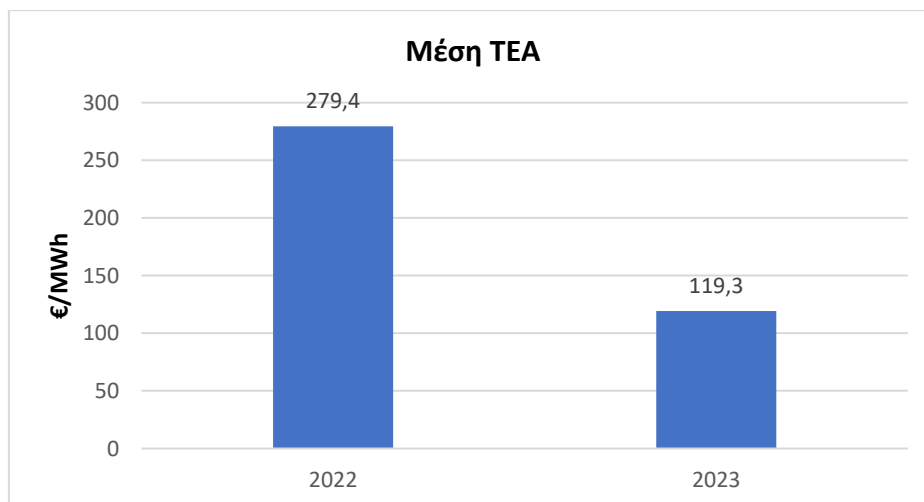
Διάγραμμα 22: Μέση Τιμή Ηλεκτρισμού των Αγορών Επόμενης Ημέρας στην Ευρώπη, Α' Τρίμηνο 2023

Στην Ελλάδα

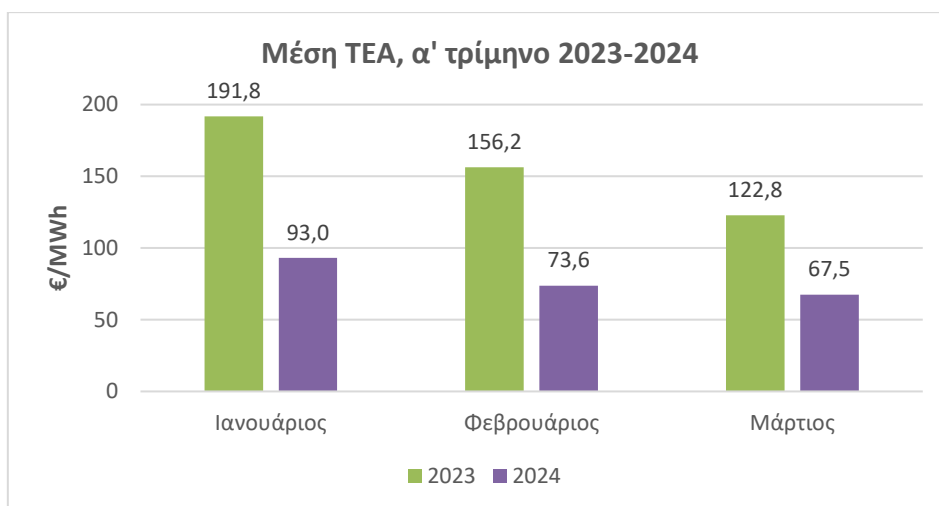
Η μέση Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς (TEA) στο Ελληνικό Χρηματιστήριο Ενέργειας διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα €119.3/MWh το 2023, σημαντικά μειωμένη κατά 57.3% σε σύγκριση με το 2022, που ανήλθε στα €279.4/MWh, σύμφωνα με το Δελτίο Ενεργειακής Ανάλυσης του IENE για το 2023 (2).

Διάγραμμα 23: Μέση Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς (TEA), 2022-2023

Αντίστοιχα, η μέση TEA διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα €78.04/MWh το α' τρίμηνο του 2024, σημαντικά μειωμένη κατά 50.3% σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023, που ανήλθε στα €156.93/MWh. Η σημαντική μείωση της τιμής της εγχώριας ηλεκτρικής ενέργειας αποδίδεται κατά κύριο λόγο στην πτώση των τιμών φυσικού αερίου στην Ευρώπη και κατ' επέκταση στην Ελλάδα.

Διάγραμμα 24: Μέση Τιμή Εκκαθάρισης της Αγοράς (TEA), Α' Τρίμηνο 2023-2024

8. Πτωτική Πορεία των Τιμών Φυσικού Αερίου σε Ευρώπη και Ελλάδα

Στην Ευρώπη

Ως σημείο αναφοράς του φυσικού αερίου της Ευρώπης αναφέρεται η τιμή του Ολλανδικού TTF. Η τιμή του TTF υποχώρησε στις αρχές του 2023 στο επίπεδο των €75/MWh, χαμηλότερα από την περίοδο πριν τη ρωσική εισβολή στην Ουκρανία τον Φεβρουάριο του 2022, ενώ τον Αύγουστο του 2022 είχε ξεπεράσει τα €340/MWh.

Οι παράγοντες που οδήγησαν τα τελευταία χρόνια στην πτώση της τιμής του TTF ήταν (α) οι υψηλές για την εποχή θερμοκρασίες στην Ευρώπη που οδήγησαν σε μείωση της ζήτησης για θέρμανση, (β) η εξασφάλιση εναλλακτικών πηγών τροφοδοσίας με φυσικό αέριο, κυρίως με την ταχεία ανάπτυξη νέων σταθμών LNG, (γ) η μείωση της ζήτησης που προέκυψε από την εφαρμογή προγραμμάτων εξοικονόμησης ενέργειας στις χώρες της ΕΕ, (δ) η ανάπτυξη των ΑΠΕ, που υποκαθιστά την ηλεκτροπαραγωγή από φυσικό αέριο και (ε) τα αυξημένα αποθέματα φυσικού αερίου στις υπόγειες αποθήκες της Ευρώπης.

Το 2023, η μέση τιμή του TTF ανήλθε στα €42.07/MWh, μειωμένη κατά 69%, σε σύγκριση με το 2022 (€135.79/MWh). Αντίστοιχα, η μέση τιμή του TTF έφτασε τα €28.45/MWh το α' τρίμηνο του 2024, μειωμένη κατά 49%, σε σύγκριση με την ίδια περίοδο του 2023 (€56.07/MWh).

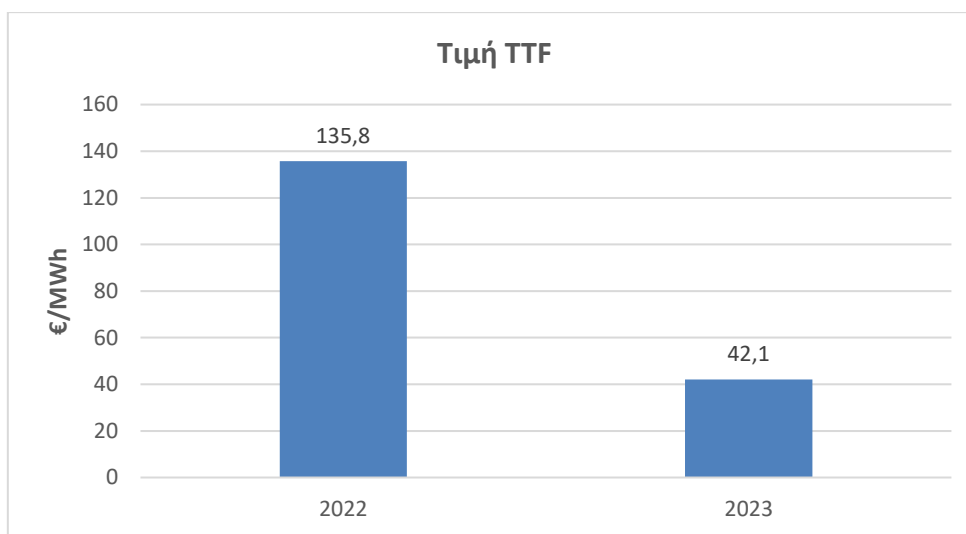
Διάγραμμα 25: Τιμή Αναφοράς στο Ολλανδικό TTF (€/MWh), 2020-2024

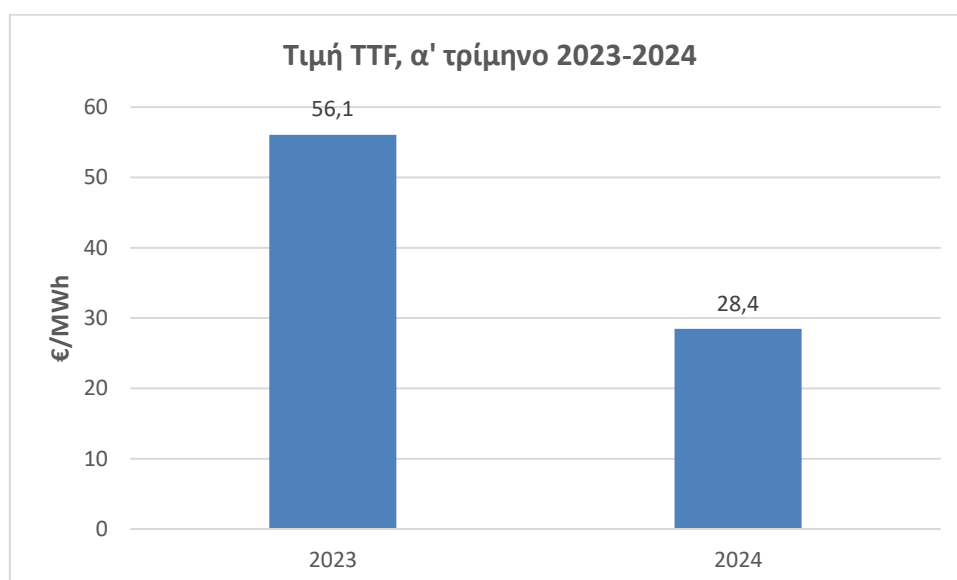
Διάγραμμα 26: Τιμή Αναφοράς στο Ολλανδικό TTF (€/MWh) τους Τελευταίους 3 Μήνες

Διάγραμμα 27: Τιμή Αναφοράς στο Ολλανδικό TTF (€/MWh), 2022-2023

Διάγραμμα 28: Τιμή Αναφοράς στο Ολλανδικό TTF (€/MWh), Α' Τρίμηνο 2023-2024

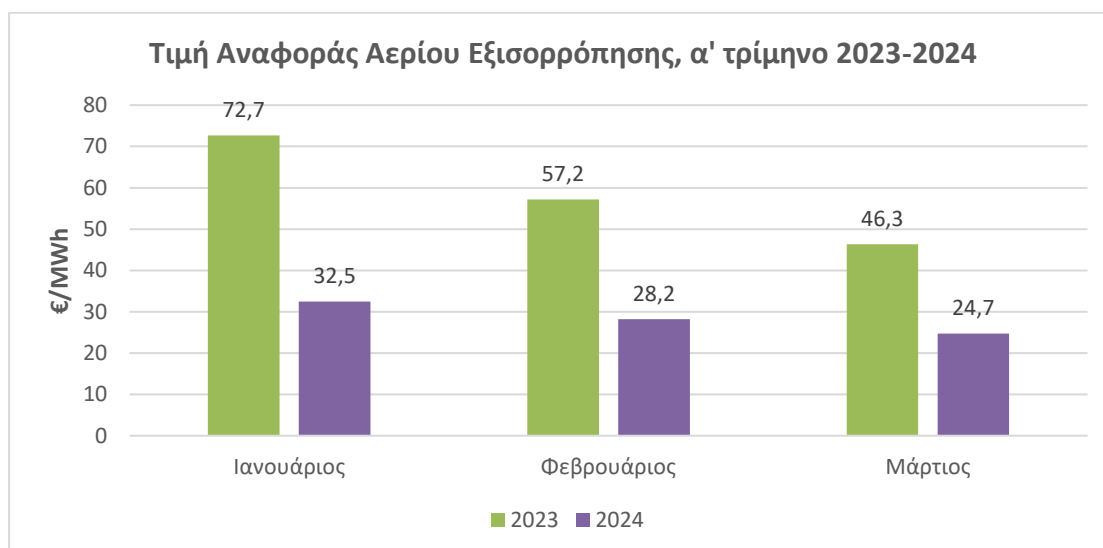
Στην Ελλάδα

Αναφορικά με την Τιμή Αναφοράς Αερίου Εξισορρόπησης (ΤΑΑΕ), αυτή διαμορφώθηκε στα €40.7/MWh κατά μέσο όρο το 2023, μειωμένη κατά 13.1% από τα επίπεδα των €46.9/MWh το 2022. Ομοίως, η ΤΑΑΕ διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα €28.5/MWh το α' τρίμηνο του 2024, κινούμενη πτωτικά σε σύγκριση με τα €58.7/MWh το α' τρίμηνο του 2023. Η μείωση της τιμής φυσικού αερίου στην Ελλάδα προήλθε από την τεράστια πτώση στην τιμή χονδρεμπορικής στο TTF της Ολλανδίας, το οποίο θεωρείται το ευρωπαϊκό benchmark, και επηρέασε καθοδικά τα συμβόλαια προμήθειας φυσικού αερίου μέσω αγωγών, αλλά και μέσω LNG.

Διάγραμμα 29: Τιμή Αναφοράς Αερίου Εξισορρόπησης (€/MWh), 2022-2023

Διάγραμμα 30: Τιμή Αναφοράς Αερίου Εξισορρόπησης (€/MWh), Α' Τρίμηνο 2023-2024

Τιμές LNG

Στις αρχές του 2023, ένα χρόνο μετά την εισβολή της Ρωσίας στην Ουκρανία, οι αγορές φυσικού αερίου στην Ευρώπη και την Ασία εξακολουθούσαν να βρίσκονται σε αναταραχή, καθώς οι φόβοι για έλλειψη φυσικού αερίου συνέχιζαν να επικρατούν στην Ευρώπη, διατηρώντας τις παγκόσμιες τιμές του φυσικού αερίου και του LNG σε υψηλά επίπεδα. (7)

Πέρυσι τέτοια περίοδο, η τιμή του LNG στην Ασία ήταν \$21.85/MWh, ενώ η τιμή στην Ευρώπη ήταν \$19.30/MWh. Την ίδια περίοδο, η τιμή του αμερικανικού LNG ήταν \$3.20/MWh, με τις ΗΠΑ, χάρη στη σημαντική παραγωγή shale gas, να είναι όχι μόνο αυτάρκεις, αλλά και να εξάγουν σημαντικές ποσότητες στην παγκόσμια αγορά, μέσω

σταθμών υγροποίησης και αντίστοιχων εξαγωγικών τερματικών σταθμών. Ο περσινός χειμώνας, όμως, αποδείχθηκε ζεστός. Και οι ενέργειες που έγιναν από την ευρωπαϊκή βιομηχανία φυσικού αερίου ήταν υπεραρκετές για να αυξηθούν τα αποθέματα σε υψηλά επίπεδα. Την αντίστοιχη φετινή περίοδο, οι τιμές στην Ασία υποχώρησαν στα \$9.30/MWh ή 57%, ενώ στην Ευρώπη έφτασαν στα \$8.90/MWh ή 54% χαμηλότερα. Το αμερικανικό LNG μειώθηκε μόνο κατά 20% στα \$2.70/MWh.

9. Έντονες Διακυμάνσεις στις Τιμές Αργού και Πετρελαϊκών Προϊόντων σε Ευρώπη και Ελλάδα

Στην Διεθνή Αγορά

Αναφορικά με την τιμή του αργού τύπου Brent, το οποίο είναι το διεθνές benchmark και αποτελείται από τις Ευρωπαϊκές εταιρείες προμήθειας, αυτή διαμορφώθηκε κατά μέσο όρο στα \$82.5 το βαρέλι το 2023, μειωμένη κατά 18.3%, σε σύγκριση με την τιμή του 2022 (\$100.9 το βαρέλι). Αντίστοιχα, η τιμή του αργού τύπου Brent το α' τρίμηνο του 2024 ανήλθε στα \$82.9 το βαρέλι, αυξημένη κατά 2.3% σε σχέση με τα επίπεδα της ίδιας περιόδου του 2023 (\$81.02 το βαρέλι).

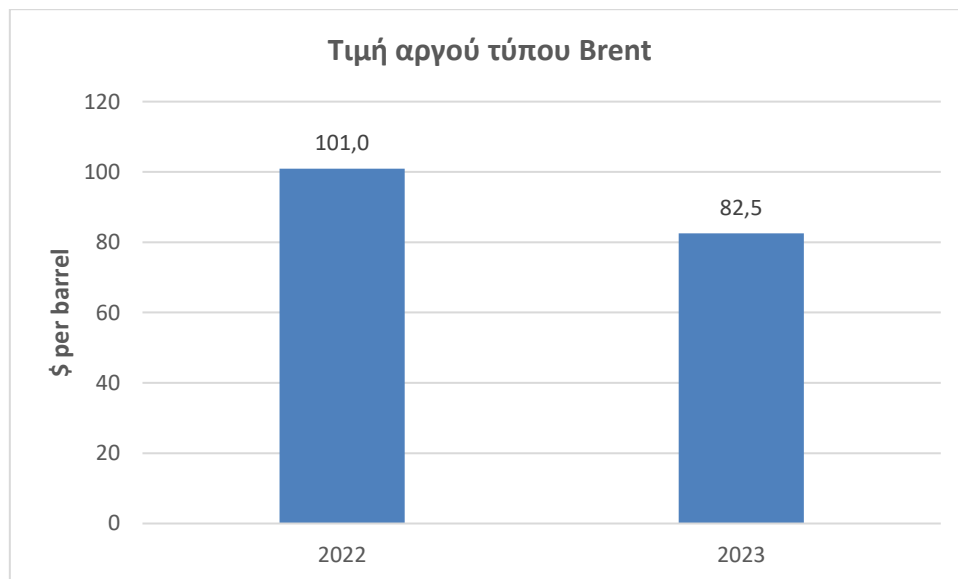
Διάγραμμα 31: Τιμή Αργού Τύπου Brent το Τελευταίο Έτος

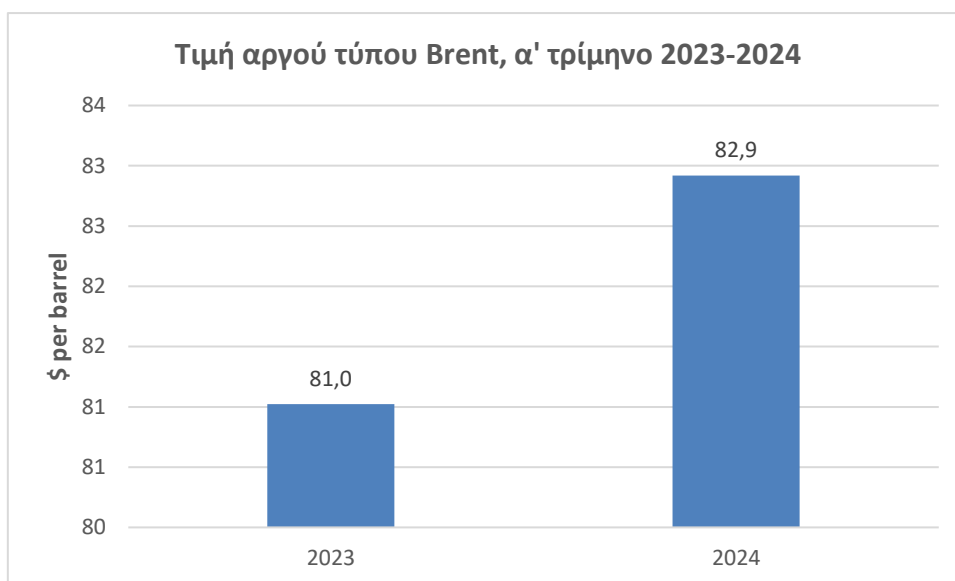
Διάγραμμα 32: Τιμή Αργού Τύπου Brent την Τελευταία Εβδομάδα

Διάγραμμα 33: Τιμή Αργού Τύπου Brent, 2022-2023

Διάγραμμα 34: Τιμή Αργού Τύπου Brent, Α' Τρίμηνο 2023-2024

Στην Ελλάδα

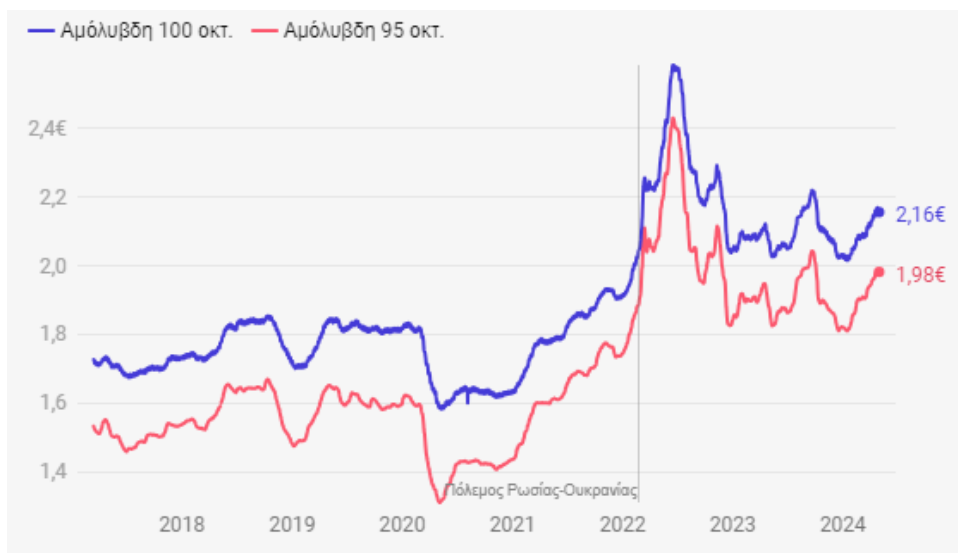
Αναφορικά με τις τιμές διαφόρων πετρελαϊκών προϊόντων, όπως ανακοινώνονται από το Παρατηρητήριο Τιμών Υγρών Καυσίμων του Υπουργείου Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (8), αυτές διαμορφώθηκαν κατά μέσο όρο το 2023 στα €1.28/λίτρο για το diesel θέρμανσης κατ' οίκον, στα €1.70/λίτρο για το diesel κίνησης, στα €2.09/λίτρο για την αμόλυβδη των 100 οκτανίων, στα €1.90/λίτρο για την αμόλυβδη των 95 οκτανίων και στα €0.91/λίτρο για το υγραέριο κίνησης, καταγράφοντας μία πτώση της τάξεως των 5.2%, 9.2%, 6.7%, 7.6% και 12.2% αντίστοιχα, σε σύγκριση με το 2022.

Ομοίως, οι τιμές διαμορφώθηκαν κατά μέσο όρο το α' τρίμηνο του 2024 στα €1.32/λίτρο για το diesel θέρμανσης κατ' οίκον, στα €1.69/λίτρο για το diesel κίνησης, στα €2.07/λίτρο για την αμόλυβδη των 100 οκτανίων, στα €1.87/λίτρο για την αμόλυβδη των 95 οκτανίων και στα €0.89/λίτρο για το υγραέριο κίνησης, καταγράφοντας μία αύξηση 8.1% για το diesel θέρμανσης κατ' οίκον, ενώ για τα υπόλοιπα καύσιμα υπήρξε πτώση της τάξεως των 2.8%, 0.5%, 1.0% και 10.0% αντίστοιχα, σε σύγκριση με το α' τρίμηνο του 2023.

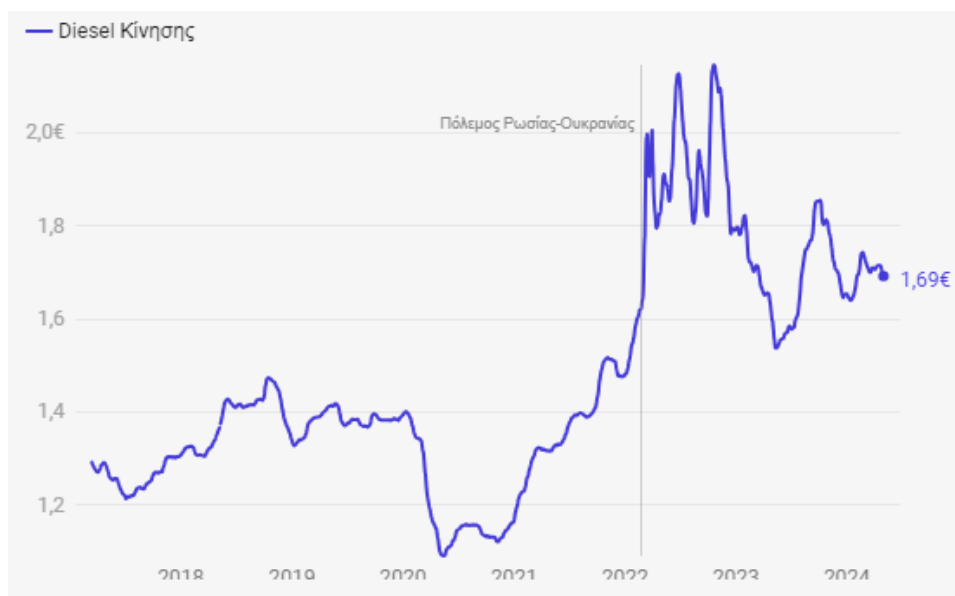
Βάσει πρόσφατων διαθέσιμων στοιχείων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, παρατηρούμε ότι ο μέσος όρος τιμής για την απλή αμόλυβδη φτάνει στην Ελλάδα τα €1.82/λίτρο στα μέσα Ιανουαρίου του 2024, με χώρες όπως η Γαλλία και η Γερμανία να καταγράφουν χαμηλότερες τιμές, στα €1.80/λίτρο και στα €1.79/λίτρο αντίστοιχα. Σε επίπεδο ΝΑ Ευρώπης, η Ελλάδα διαθέτει την υψηλότερη τιμή στην βενζίνη, όταν στην Βουλγαρία αυτή διαμορφώνεται στα €1.30/λίτρο, στη Ρουμανία στα €1.36/λίτρο και στην Κροατία στα €1.46/λίτρο.

Ένα μεγάλο μέρος αυτής της τιμής είναι βεβαίως ο φόρος. Σύμφωνα με τα ίδια στοιχεία, η Ελλάδα βρίσκεται στη δεύτερη θέση μέσα στην ΕΕ όσον αφορά στην υψηλότερη φορολογία καυσίμου, σε ισοβαθμία με την Ιταλία και την Ολλανδία. Και στις 3 αυτές χώρες, το 59% της τιμής του καυσίμου αφορά φόρους.

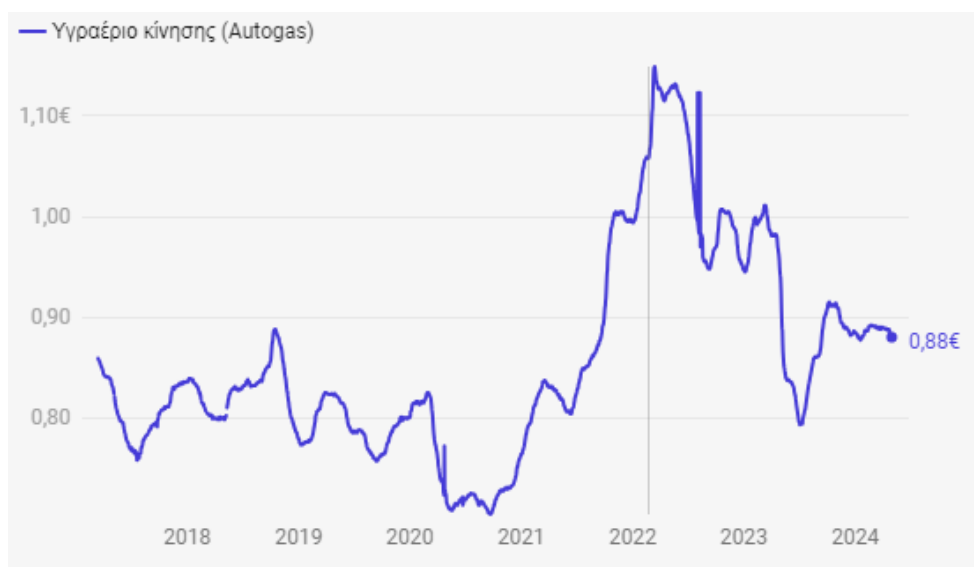
Διάγραμμα 35: Μέση Τιμή Αμόλυβδης στα Πρατήρια, 2017-2024

Διάγραμμα 36: Μέση Τιμή Πετρελαίου (Diesel) Κίνησης στα Πρατήρια, 2017-2024

Διάγραμμα 37: Μέση Τιμή Υγραερίου Κίνησης (Autogas) στα Πρατήρια, 2017-2024

10. Συμπεράσματα

Τα βασικά συμπεράσματα της παρούσας μελέτης μπορούν να συνοψιστούν ως εξής για το 2023 και το 2024:

- Παρατηρήθηκε κατακόρυφη πτώση των τιμών ηλεκτρισμού, φυσικού αερίου, αργού και πετρελαϊκών προϊόντων σε Ευρώπη και Ελλάδα
- Καταγράφηκε καθίζηση της συνολικής ζήτησης ενέργειας
- Σημειώθηκε σημαντική πτώση της ζήτησης ηλεκτρικής ενέργειας και υποχώρηση της ζήτησης φυσικού αερίου
- Υποχώρησαν οι εξαγωγές και αυξήθηκαν οι εισαγωγές ηλεκτρισμού στην Ελλάδα
- Μειώθηκαν οι εισαγωγές φυσικού αερίου στην Ελλάδα, αλλά αυξήθηκαν οι εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου μέσω Σιδηροκάστρου
- Καταγράφηκαν αυξημένες εισαγωγές LNG μέσω Ρεβυθούσας το 2023 και εν συνεχεία κινήθηκαν ανοδικά οι εισαγωγές ρωσικού φυσικού αερίου το α' τρίμηνο του 2024
- Συνεχίζουν οι τιμές των καυσίμων στην Ελλάδα να είναι από τις υψηλότερες στην Ευρώπη, παρά την μείωση των διεθνών τιμών πετρελαίου
- Υπήρξε έντονη διαφοροποίηση του ηλεκτροπαραγωγικού μίγματος, με σημαντική συνεισφορά των ΑΠΕ

11. Τί Μπορούμε να Αναμένουμε το 2024

Κατά την διάρκεια του έτους που ήδη διανύουμε, πρόκειται να δρομολογηθούν αρκετές ενεργειακές εξελίξεις, οι οποίες μπορούν να συνοψιστούν ως εξής:

1. Ευοίωνες διαγράφονται οι προοπτικές για τις τιμές του ρεύματος και του φυσικού αερίου, καθώς ωριμάζουν οι επενδύσεις σε νέες μονάδες εισαγωγικών τερματικών σταθμών LNG σε ευρωπαϊκό επίπεδο, σε συνδυασμό με τα υψηλά επίπεδα πληρότητας των αποθηκών φυσικού αερίου της ΕΕ (58% στις 31 Μαρτίου 2024).
2. Δεν διαφαίνεται κίνδυνος διακοπής της προμήθειας φυσικού αερίου, καθότι πραγματοποιούνται συνεχώς εισαγωγές LNG, ενώ αναμένεται η έναρξη της εμπορικής λειτουργίας του FSRU της Αλεξανδρούπολης μέχρι τα τέλη Μαΐου 2024 και βρίσκεται σε εξέλιξη ο προγραμματισμός για την κατασκευή νέων.
3. Έχουν ολοκληρωθεί οι σεισμικές έρευνες για τον εντοπισμό κοιτασμάτων φυσικού αερίου στις θαλάσσιες περιοχές της Κρήτης και ήδη προγραμματίζονται οι πρώτες ερευνητικές γεωτρήσεις για το 2025, ενώ ολοκληρώθηκαν και οι σεισμικές έρευνες στο Ιόνιο Πέλαγος και βρίσκεται σε εξέλιξη η ερμηνεία των δεδομένων.
4. Δρομολογείται η περαιτέρω ανάπτυξη δικτύων ηλεκτρισμού και φυσικού αερίου, σύμφωνα με τα προγράμματα ανάπτυξης των διαχειριστών.
5. Ενθαρρύνεται η σύναψη μακροχρόνιων συμβολαίων προμήθειας ενέργειας παραγόμενης από ΑΠΕ, δηλαδή τα «πράσινα» PPA, γεγονός που αναμένεται να έχει θετικό αντίκτυπο στην διαμόρφωση των χονδρεμπορικών τιμών ηλεκτρισμού εντός του 2024.
6. Εντός του 2024, αναμένονται περαιτέρω προβλήματα στο δίκτυο, λόγω της υπερπροσφοράς ΑΠΕ και του κορεσμένου συστήματος ηλεκτρικής ενέργειας. Επομένως, θα βρεθούν στο προσκήνιο συζητήσεις μεταξύ ΡΑΕΕΥ, ΥΠΕΝ και ΑΔΜΗΕ για το θέμα αποζημίωσης των αυτοπαραγωγών, καθότι θα αυξάνονται οι ποσότητες απορριπτόμενης ενέργειας.

Πηγές

1. Energylive (2024), "Average day-ahead prices", <https://www.energylive.cloud/pwr-hour/dam-maps>
2. IENE (2024), «Δελτίο Ενεργειακής Ανάλυσης για την Ελληνική Ενεργειακή Αγορά το 2023», Νο365

3. Eurostat (2024), "Complete energy balances",
https://ec.europa.eu/eurostat/databrowser/view/nrg_bal_c/default/table?lang=en&category=nrg.nrg_quant.nrg_quanta.nrg_bal
4. Βέττας, Ν. et al. (2021), «Ο Τομέας Ενέργειας στην Ελλάδα: Τάσεις, Προοπτικές και Προκλήσεις», <https://www.dianeosis.org/wp-content/uploads/2021/07/Energy-VERSION-30.06.2021.pdf>
5. IENE (2023), «Ο Ελληνικός Ενεργειακός Τομέας – Ετήσια Έκθεση 2023»,
https://www.iene.gr/articlefiles/IENE_MELETI_2023_web.pdf
6. ΔΕΣΦΑ (2023), «Στοιχεία ΔΕΣΦΑ για την κατανάλωση φυσικού αερίου το 2022»,
<https://www.desfa.gr/press-center/press-releases/stoixeia-desfa-gia-thn-katanalwsh-fysikoy-aerioy-to-2022>
7. Liberal (2024), "LNG: Πάνω από 50% μειώθηκε η τιμή του σε Ευρώπη και Ασία το 2023", <https://www.liberal.gr/emporeymata/lng-pano-apo-50-meiothike-i-timi-toy-se-eyropi-kai-asia-2023>
8. Υπουργείο Ανάπτυξης και Ανταγωνιστικότητας (2024), «Παρατηρητήριο Τιμών Υγρών Καυσίμων», <http://www.fuelprices.gr/>